

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

วนิดา สาโรจน์

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เมษายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

วนิดา สาโรจน์

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมษายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ของนางวนิดา สาโรจน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
(ดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์อุดม พิริยสิงห์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ เกียรติเจริญ)

..... กรรมการ
(ดร.อำนวย สังข์ช่วย)

..... กรรมการ
(ดร.ไพรัช พื้นชมภู)

คณะสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
( )
วันที่ เดือน พ.ศ. 2559

5620750332065 : สาขาวิชา: รัฐศาสตร์การปกครอง; ร.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
คำสำคัญ : ความคิดเห็น/ประชาชน/การพัฒนาท้องถิ่น

วนิดา สาโรจน์ : **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด (Residents'Opinions on Local Developments of Tambon Nong Yai Administrative Organization in Si Somdet District, Roi Et Province) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : ดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์,ปร.ด รองศาสตราจารย์อุดม พิริยสิงห์, ร.ม., จำนวน 116 หน้า., ปี พ.ศ. ๒๕๕๘.**

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์สามประการคือ 1) เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน และ 3) เพื่อรวบรวม ข้อเสนอแนะ ของประชาชนที่มีต่อแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 340 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยเทียบจากตารางของเครซี่ และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตรตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณค่า ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) คือ t-test กับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F- test (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) แล้วเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งสามด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านโครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการศึกษา ศาสนา

ประกาศคุณูประการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ในการให้คำแนะนำ ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พร้อมคณะผู้บริหาร ท่านเจ้าคุณพระราชปริยัติวิมล รองอธิการบดี วิทยาเขตร้อยเอ็ด ที่ได้เปิดสถานศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงขอ กราบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และ รศ.อุดม พิริยสิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน ดร.ประพิศ โบราณมูล และ นายอำนวย ไกยสวน ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย สารนิพนธ์ฉบับนี้ จะไม่ประสบผลสำเร็จเลย หากผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณา ความเมตตาการเสียสละเวลาเพื่อให้ความรู้ให้คำแนะนำในข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงสารนิพนธ์จากท่านผู้มีพระคุณที่ผู้วิจัยได้กล่าวนามมาผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ที่ได้ประสิทธ์ประสาทความรู้ และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาเล่าเรียน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน นักศึกษาปริญญาโทรุ่นพี่ เพื่อน รุ่นน้องและประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ คณะผู้บริหาร พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ซึ่งเป็นกัลยาณมิตรที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ อันเป็นที่เคารพยิ่ง ที่ได้ช่วยกันวางรากฐานการศึกษา วางรากฐานศีลธรรมอันดี และผู้เป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัยและที่ขาดเสียมิได้ คือผู้ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูกตเวทิตา เพื่อบูชาแด่ พระอุปัชฌาย์ บูรพาจารย์ พระคุณบิดามารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การศึกษาอบรมสั่งสอนให้สติปัญญา และคุณธรรมเครื่องชี้นำสู่ความสำเร็จ

วนิดา สาโรจน์

และวัฒนธรรม ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน 3) ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ลำดับตามค่าความถี่จากมากไปหาน้อยสามลำดับ คือ ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้ ควรบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้อยู่ในสภาพดีเสมอ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ

5620750332065 : MAJOR: POLITICAL SCIENCE, M.A. Pol. Sc. (GOVERNMENT)
KEYWORDS : OPINIONS /RESIDENTS/LOCAL DEVELOPMENT

WANIDA SAROT: RESIDENTS' OPINIONS ON LOCAL DEVELOPMENTS OF TAMBON NONG YAI ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN SI SOMDET DISTRICT, ROI ET PROVINCE ADVISORY COMMITTEE: SUVAT JITJUN, Ph.D. ; UDOM PIRIYASING, ASSOCIATE PROFESSOR, M.A., 116 PP., B.E. 2015.

The purposes of this research were aimed: 1) to study residents' opinions on local developments of Tambon Nong Yai Administrative Organization in Si Somdet district of Roi Et province, 2) to compare their opinions on its local developments to variables of their genders, ages, and educational levels, and 3) to collect their suggestions for triggering its local developments. The sampling groups comprised 340 voters eligible for casting the ballot in its constituency for candidacy for local council members' or local administrators' posts. The sample size was set using R.V. Krejcie's and D.W. Morgan's table. The research instrument was five-rating-scale questionnaires with the whole questions had the reliability at 0.91. Data were analyzed with frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test, testing pair differences with Scheffe's method. Research findings were presented with analytical description.

Outcomes of the research findings: 1) Residents' opinions on its local developments have been rated at 3rd scale in the overall aspect, as have a single one of three aspects taken into account. These aspects placed in descending order of means included: education, religion and cultures, society and environments, and infrastructures. 2) **Variable hypothesis testing results**: Their genders have borne no significant difference in their opinions in both aspects, thereby being not conducive to the reformulated hypotheses. Contrary to variables of ages and educational levels, their opinions on the aspect of infrastructures have proven otherwise with the statistical significance level at .05, whereas the remaining aspects have shown no significant differences. 3) **Residents' suggestions for triggering its local developments in descending order of three frequencies**: The organization should: i) hold training

courses on myriad occupations in order to create additional incomes for residents, ii) regularly undertake maintenance and repairs of its jurisdictional roads to retain them in good conditions, iii) encourage residents to take part in religious activities on a regular basis.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ค

ประกาศคุณูประการ จ

สารบัญ ฉ

สารบัญตาราง ช

สารบัญภาพ ญ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 2

1.3 สมมติฐานของการวิจัย 3

1.4 ขอบเขตของการวิจัย 3

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย 4

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น 6

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น 10

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและแผนพัฒนาท้องถิ่น 20

2.4 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ 35

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 41

2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 44

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 45

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 45

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง 45

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 47

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 48

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล 50

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล 50

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 51

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 54
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 54
4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 55
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 55
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74
5.1 สรุปผล 75
5.2 อภิปรายผล 77
5.3 ข้อเสนอแนะ 84
บรรณานุกรม 86

ภาคผนวก 89
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย 90
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ 92
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล 96
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 98
ภาคผนวก จ ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 106
ภาคผนวก ฉ ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan 109
ภาคผนวก ช แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม 111

ประวัติผู้วิจัย 116

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงจำนวนประชากร และครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่	37
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านและเพศ	46
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ(Percentage)ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	55
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ(Percentage)ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	56
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ(Percentage)ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนก ตามระดับการศึกษา	56
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน	57
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ	58
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมและรายข้อ	60
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมและรายข้อ	62
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ	64

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ 65

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ 66

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ 67

ตารางที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน เป็นรายคู่ จำแนกตามอายุด้วยวิธีของเซฟเฟ่ (Seheffe's Method) 68

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 69

ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 70

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน เป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีของเซฟเฟ่ (Seheffe's Method) 71

ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด 72

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ. สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546	19
ภาพที่ 2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่างๆกับแผนพัฒนาท้องถิ่น	27
ภาพที่ 2.3	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	39

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการจัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง(Decentralization) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่สำคัญสองส่วน ส่วนที่หนึ่งคือบทบาทหน้าที่“ที่ต้องปฏิบัติ” มีเก้าประการ กับส่วนที่สองคือบทบาทหน้าที่ “ที่อาจปฏิบัติ” มีสิบสามประการ (ส่วนที่ 3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา67 มาตรา 68) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องจัดทำแผนพัฒนา 3 ปีของตนเอง โดยให้มีความสอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดของแผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่อง และเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมรายละเอียดในระยะ 3 ปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี ดังนั้นการวางแผนและการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดแผนให้มีลักษณะเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ ตลอดจนถึงแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่กำหนดไว้ เพื่อให้การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติตรงเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่วางไว้และทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล และรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง เพื่อนำมาบริหารจัดการให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากสุด

การกำหนดแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่ง ที่ช่วยสนับสนุนหรือเป็นกรอบแนวทางในการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดแผนงาน โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนในจุดหมายรวมกัน นอกจากจะทำให้ปัญหาและความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากร

ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงต้องมีการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง การพัฒนาโครงการด้านต่างๆ และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่างๆ โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลระดับกลาง มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 30.80 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 19,250 ไร่ ประกอบด้วยหมู่บ้าน จำนวน 10 หมู่บ้าน ได้ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2557-2559) จำแนกเป็นสามด้านหลักคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ.255 7-255 9) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนที่ 2) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ที่ผ่านมาได้จัดทำประชาคมหมู่บ้านและจัดทำฐานข้อมูลข่าวสารการจัดทำแผนพัฒนามาโดยตลอด และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ มีภารกิจและอำนาจหน้าที่จำนวนมากที่ต้องดำเนินการเพื่อบริการประชาชนในพื้นที่ ในสภาวะที่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีอย่างจำกัด องค์การบริหารส่วนตำบลต้องรับภาระในด้านต่างๆเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เคยมีการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้หรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคตให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และเพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อสนเทศ(Information) ในการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 **วัตถุประสงค์ของการวิจัย**

1 .2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 .2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

1.2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ ของประชาชนที่มีต่อแนวทางพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ(Qualitative)กำหนดขอบเขตดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. 2556 จำนวน 2,966 คน (งานทะเบียนราษฎร์ อำเภอศรีสมเด็จ, 2556, อัดสำเนา)

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ใน สามด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ 3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4.4 ขอบเขตด้านเวลา

ได้แก่ ระยะเวลา ดำเนินการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2557 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา สิบเดือน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. 5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

1. 5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะ แนวทางพัฒนา ของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความเชื่อ ความคิดและการตัดสินใจตามความเข้าใจเฉพาะบุคคล ที่แสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนโดยอาศัยพื้นความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. 2556

การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง แก้ไขเพื่อการอยู่ดีของประชาชนหรือชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องถิ่น การวิจัยเรื่องนี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง ท่าทีความรู้สึกของประชาชนซึ่งประเมินจากการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นสามด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึงการพัฒนาตามโครงการก่อสร้างการซ่อมแซมและบำรุงรักษาถนน การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การบริการไฟฟ้าสาธารณะ การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน การซ่อมแซม และบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน

2) ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนาตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา การส่งเสริมสืบสานงานจารีตประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมอันดี การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้มาตรฐาน

3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประชาชนภายในตำบล การส่งเสริมสุขภาพอนามัยชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง สภาพข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา ดังนี้

1) เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ ฉบับนี้ จำแนกเป็น

(1) เพศชาย

(2) เพศหญิง

(2) อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ ฉบับนี้ จำแนกเป็น

(1) อายุ 18 - 30 ปี

(2) อายุ 31 – 40 ปี

(3) อายุ 41 – 50 ปี

(4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

(3) ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ จำแนกเป็น

(1) ระดับประถมศึกษา

(2) ระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช.

(3) ระดับอนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมเอกสาร รายงาน และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยประเด็นสำคัญและเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.4 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสำคัญและเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้หลายลักษณะ มีดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 3) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะต่อสถานการณ์ภายนอก

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม (2520, หน้า 104) กล่าวไว้ว่า เป็นการยากที่จะแยกความคิดเห็น และเจตคติออกจากกันได้โดยเด็ดขาด เพราะทั้งความคิดเห็นและเจตคติมีลักษณะคล้ายกันแต่ลักษณะของความคิดเห็นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนเจตคติ

สงวน สุทธิเลิศอรุณและคณะ (2522, หน้า 11) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งวิจารณญานที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ทัศนคติของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกทั่วๆไปเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

อุทัย หิรัญโต (2522, หน้า 43) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือการปฏิเสธจากคนก็ได้

ปทานุกรมสังคมวิทยา (2532, หน้า 246) ได้บัญญัติคำว่า ความคิดเห็น ซึ่งตรงกับคำว่า opinion ในภาษอังกฤษ หมายถึง ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตามทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

นพมาศ ธีเวคิน (2534, หน้า 139) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน ซึ่งเมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วทำให้เกิดผลหรือคนส่วนใหญ่ถือว่าเป็นสิ่งที่แสดงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะความคิดเห็นเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทางวิชาการได้หยิบยื่นให้แก่วงการเมืองและสังคม

ประเสริฐ ลายโถ (2551, หน้า 54) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกโดยการพูดการเขียนหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อให้บุคคลอื่นรับรู้เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ซึ่งความคิดเห็นนั้นสังเกตและวัดได้จากคน

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น คือ เป็นการแสดงออกทางความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่งด้วยการพูด การเขียน โดยมีอารมณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่นได้ เป็นพื้นฐานของการแสดงออก ความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และต้องยอมรับว่าประชาชนโดยทั่วไปอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป

2.1.2 ปัจจัยและอิทธิพลของความคิดเห็น

จำเรียง ภาวิจิตร (2540, หน้า 248-249) กล่าวถึงอิทธิพลที่มีต่อความคิดเห็นว่าขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังต่อไปนี้

1) ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกันโดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท ผู้มีรายได้น้อยกับผู้มีรายได้สูง เป็นต้น

2) กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราคบหาสมาคมกับใครหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใดหรือกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงให้กัน เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็น

สมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3) กลุ่มกระตือรือร้นหรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษ อันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นคล้อยตามได้ในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในทางตรงข้ามกลุ่มที่เฉื่อยชาก็จะมีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก

จำเรียง ภาวิจิตร (2540, หน้า 12-15) ได้กล่าวว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละบุคคลแสดงความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ไว้ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกายคือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่างๆของคุณภาพสมอง ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่างๆ มากขึ้นและคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผล ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัวประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สิ่งต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่างๆของแต่ละบุคคล กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆหรือสิ่งต่างๆที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2546, หน้า 29) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลทางความคิดของคนประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1) ปัจจัยทางด้านอายุ อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และความคิดเห็น บุคคลที่มีอายุน้อยน่าจะมีความรู้ในสิ่งใหม่ได้ดีกว่าบุคคลที่มีอายุมาก เนื่องจากไม่มีภาวะที่ต้องรับผิดชอบมากก่อให้เกิดความกระตือรือร้นต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว จึงมีผลให้เกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าบุคคลที่มีอายุมาก ดังนั้นอายุเป็นตัวกำหนดความแตกต่างของบุคคลได้อย่างหนึ่ง บุคคลเดียวกันในช่วงอายุที่ต่างกันจะมีความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งต่างกัน

2) ปัจจัยทางด้านเพศ เพศสามารถใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความแตกต่างกันทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมและชีวอนามัย อาจส่งผลต่อความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการ

3) ปัจจัยทางด้านสถานภาพสมรส พบว่าสถานภาพสมรสต่างกันมีผลทำให้ความคิดเห็นต่างกัน

4) ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษา การเรียนการศึกษาเป็นแนวทางอันหนึ่งที่บุคคลจะเปลี่ยนพฤติกรรม ความรู้สึกความคิดเห็นเพราะได้เรียนบางสิ่งบางอย่างเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่มีอยู่เดิม การคิดหรือการกระทำกิจกรรมบางอย่างจึงผิดไปจากเดิมหรืออาจเปลี่ยนทัศนคติความคิดเห็นในบางเรื่อง

5) ปัจจัยทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความรู้และความคิดเห็น

6) ปัจจัยทางด้านข้อมูลข่าวสาร การรับข่าวสารและสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง มนุษย์เป็นสัตว์สังคมมีความจำเป็นต้องติดต่อข่าวสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นความต้องการของคน ประสบการณ์และความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะข่าวสารเป็นปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์ และได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความทันสมัย กล่าวคือ คนที่เปิดรับข่าวสารย่อมมีทัศนคติทันสมัยและมีความก้าวหน้ากว่าคนที่เปิดรับข่าวสารน้อย

นอกจากนี้ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2546, หน้า 119) ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้ ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะเรื่องราวต่างๆหรือสถานการณ์ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้ พบเห็น ความคุ้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่ายหรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อมระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม เนื่องมาจากกลุ่มชนแต่กลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่างๆแตกต่างกัน

ออสแคมป์ (Oskamp.1977:-119-133 อ้างใน อรวรรณ ชินพัฒนวานิช 2546, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็น ดังนี้

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and physiological factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่าปัจจัยทางพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคลซึ่งจะมีผลต่อเจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วยและผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆจากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์ โดยตรงที่เขาได้รับ

3) อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ และครอบครัว ทั้งนี้ เมื่อตอนเป็นเด็กๆจะได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลหรือการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัวและจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4) เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group deterninants of attitude)เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและเจตคติต่างๆจะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่มไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5) สื่อมวลชน(Mass media) คือ สิ่งต่างๆที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้นสื่อเหล่านี้ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารวารสาร จึงเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคล

จากการกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของนักวิชาการทั้งหลาย ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ประกอบด้วย ปัจจัยหลักๆ สองปัจจัย ได้แก่

ปัจจัยที่หนึ่ง ปัจจัยบุคคล ได้แก่ พันธุกรรม อิทธิพลจากครอบครัว ค่านิยม ความเชื่อ ประสบการณ์ และระดับการศึกษา

ปัจจัยที่สอง ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิหลังทางสังคม สื่อต่างๆ กลุ่มทางสังคม ข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับ

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากพื้นที่วิจัยคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงได้นำเสนอความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน

2.2.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางโดยการมอบอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจได้มีอำนาจในการปกครอง และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายแตกต่างกันไว้ ดังนี้

ทวี พันธุวาสิฏฐ์ (2537, หน้า 108) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของชุมชนที่มีองค์กรเกิดขึ้น ทำหน้าที่ในพื้นที่ที่กำหนดมีอำนาจในการบริหารงานมีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจ และมีสภาท้องถิ่นเป็นองค์การที่สำคัญ

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง (2541, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การที่ทำหน้าที่บริหารงานในแต่ละท้องถิ่น โดยที่ได้รับเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างอิสระ รวมทั้งมีอำนาจในการกำหนดนโยบายขององค์การปกครองตนเองของท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2543, หน้า 23) ได้ให้คำนิยาม การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งมาทั้งหมด หรือบางส่วน มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม

ลิขิต ธีรเวคิน (2548, หน้า 36) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นการปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ มิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปัตย์ไป

จากความหมายการปกครองท้องถิ่นที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น คือ เป็นการปกครองที่รัฐมีการมอบอำนาจ หรือการกระจายอำนาจโดยมีการเลือกตั้ง ผู้ที่จะมาเป็นผู้ปกครองในการบริหารกิจการภายในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมดำเนินการและรับประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง แต่ในการบริหารกิจการนั้นรัฐบาลต้องควบคุมดูแลตามความเหมาะสม

2.2.2 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นแตกต่างกันไว้ ดังนี้

พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล (2532, หน้า 19) ได้กล่าวสรุปว่า การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยอันเนื่องมาจาก

1) องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองการเมืองระดับชาติ มีกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

2) การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองระดับชาติ

3) การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง

4) การปกครองท้องถิ่น ทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่ก ารเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ตัว และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติหากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลทำให้เกิดการคึกคักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 12 – 13) สรุปความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1) การปกครองของชุมชนหนึ่งซึ่งชุมชนเหล่านั้น อาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากร หรือขนาดของพื้นที่

2) หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจอิสระ (Automomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น สองประเภท คือ

(1) หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้ข้อบังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ เป็นต้น

(2) สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินงานบริหารท้องถิ่น คืออำนาจในการกำหนดนโยบาย กำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

4) มีองค์การที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์การที่จำเป็นในการบริหารแบ่งออกเป็น สองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหาร และองค์กรนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ที่คณะผู้บริหารเป็นฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบกรุงเทพมหานคร จะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่น จึงจำเป็น

จะต้องมีประชาชนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้ตรงกับความต้องการของชุมชน และอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น จึงจะเข้าในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

6) การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบล คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในการบริหารงานของตำบล ตามที่กฎหมายกำหนด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละหน่วยจะมีพื้นที่รับผิดชอบในตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พีระสิทธิ์ คำนวณศิลป์ (2541, หน้า 95) ได้สรุปการปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญ ดังนี้

1) การปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้การแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นเพราะประชาชนรู้ดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดกับเหตุการณ์

2) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองเท่ากับเป็นการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครอง

3) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางด้านการเงินและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง

4) การปกครองท้องถิ่นที่เข็มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาในท้องถิ่น

5) การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลกลางกระจายอำนาจให้กับประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนา และให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าว มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลกลางที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง ภายใต้กฎหมายขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายใต้อำนาจหน้าที่ภายในท้องถิ่นของตนเอง มีอิสระในการพัฒนา และแก้ปัญหาภายในท้องถิ่น ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนใจในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้นต่อไป

2.2.3 องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามหลักของการกระจายอำนาจทางการปกครอง (Decentralization) คือ การจัดระเบียบการปกครองซึ่งรัฐหรือส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง ซึ่งเดิมราชการบริหารส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น โดยราชการบริหารส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลเท่านั้น ไม่ได้เข้าไปบังคับบัญชาสั่งการ ซึ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น เป็นที่ทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีว่าสามารถจำแนกออกเป็น สองประเภทด้วยกัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อันประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้น โดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ แต่ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอาจจะมีหลายประเภทก็ได้ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปของประเทศไทยจะมีอยู่ด้วยกัน สามประเภท ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (นคร/เมือง/ตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งในแต่ละประเภทจะมีการกำหนดลักษณะหรือองค์ประกอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ คือ จะมีกฎหมายกำหนดวิธีการในการจัดตั้ง รูปแบบการบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ วิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การคลังและงบประมาณเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป ความแตกต่างนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เอง เช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น โดยลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้นทำให้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไปไม่เหมาะสม ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการคิดค้นหารูปแบบการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว

2.2.4 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี อำนาจหน้าที่ของตนเอง ดังนี้

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
(2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
(3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
(4) กรสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ
(5) การสาธารณูปการ
(6) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
(7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
(8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
(9) การจัดการศึกษา
(10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
(11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
(12) การบำรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
(13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ผักผ่อนหย่อนใจ
(14) ส่งเสริมกีฬา
(15) ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
(16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
(17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
(18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
(19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
(20) การจัดให้และควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
(21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
(22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
(23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงมหรศพและสาธารณสถานอื่นๆ
(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(25) การผังเมือง
(26) การขนส่งและวิศวกรรมจราจร
(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(28) การควบคุมอาคาร

(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

2.2.5 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

รูปแบบองค์การองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละสามคน

องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

การบริหาร

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร อบต. (ม.58) ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สองคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารท้องถิ่นเรียกว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง

อำนาจหน้าที่ของ อบต.

อบต. มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546)

1) พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)

2) มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้

(1) จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก

(2) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ

(7) คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

3) มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา 68 ดังนี้

(1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร

(2) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

(5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

(6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.

(10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

(11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

(12) การท่องเที่ยว

(13) การผังเมือง

โครงสร้างองค์กรของ อบต.

องค์การบริหารส่วนตำบล มีสภาตำบลอยู่ในระดับสูงสุด เป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลกรรมการ บริหาร ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวันโดยมีปลัดและ

รองปลัดอบต.เป็นหัวหน้างานบริหารภายในองค์กรมีการแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่างๆได้เท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ของอบต.แต่ละแห่งเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ที่รับผิดชอบอยู่

1) ฝ่ายการเมือง ประกอบด้วย

(1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หมู่บ้านละสองคน (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน ให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้จำนวนหกคน และในกรณีมีสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ สามคน) อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง สภาองค์การบริการส่วนตำบลมีประธานสภา และรองประธานสภาหนึ่งคนซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภา และมีวาระจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวาระดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายนโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

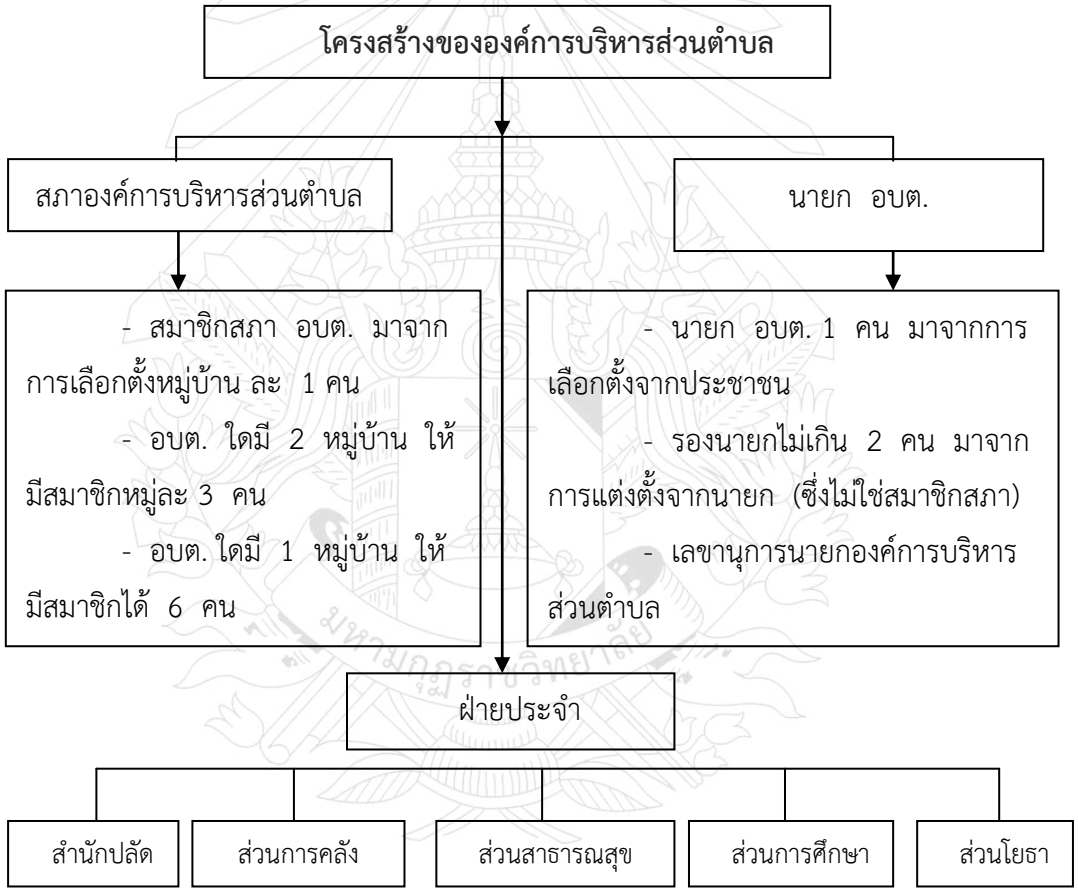
(2) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับตั้งแต่เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมิใช่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกินสองคน และอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน ซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ กำหนดนโยบายที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายนโยบายแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการมีอำนาจในการสั่งอนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลวางระเบียบหรือเพื่อให้งานขอ งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และกฎหมายอื่น

3) **ฝ่ายประจำ ประกอบด้วย**

อบต. มีสภาตำบลอยู่ในระดับสูงสุด เป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลกรรมการบริหารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวันโดยมีปลัดและรองปลัด อบต. เป็นหัวหน้างานบริหาร ภายในองค์กรมีการแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่างๆ ได้เท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ของ อบต.แต่ละแห่งเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบอยู่ เช่น

(1) สำนักงานปลัด (2) ส่วนการคลัง (3) ส่วนสาธารณสุข (4) ส่วนการศึกษา (5) ส่วนโยธา ตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 : โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

2.3 แนวคิด เกี่ยวกับการพัฒนาและแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.3.1 ความหมายการพัฒนา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้หลายลักษณะ ดังนี้

จีรพรรณ กาญจนะจิตรา (2522, หน้า 5) อธิบายถึงการพัฒนาว่าเป็นขบวนการทางสังคม โดยประชาชนในสังคมมีส่วนร่วมในการวางแผนและปฏิบัติการก่อตั้งกลุ่ม และวางแผนในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการช่วยเหลือจากองค์การรัฐบาล

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2525 , หน้า 152) ให้ความหมายของ การพัฒนาว่า หมายถึง วิธีการทำงานให้เกิดผลสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของ การพัฒนาว่า หมายถึง การทำให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นโดยบุคคลหรือกลุ่มคน

สมนึก ปัญญาสิงห์ (2535, หน้า 49) ให้ความหมายของการพัฒนาว่า หมายถึง ขบวนการที่มุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

จากคำนิยามของการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง กิจกรรมที่บุคคล คณะบุคคล องค์กร ซึ่งอาจเป็นองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐมุ่งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมดังกล่าวต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

องค์การสหประชาชาติ (อ้างใน ยุวัฒน์ วุฒิเมธี 2534 ,11-12) ได้ให้แนวคิดในหลักการดำเนินงานด้านการพัฒนาชุมชน 10 ประการ ดังนี้

1) โครงการดำเนินงานพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2) โครงการพัฒนานั้นจะต้องเป็นโครงการเอนกประสงค์คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน หรือปรับปรุงความสุข ความเจริญได้ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

3) การพัฒนาจะต้องเริ่มดำเนินการ เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนไปพร้อมๆกับการดำเนินงาน

4) ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเต็มที่เพื่อเป็นการสร้างพลังชุมชนและจัดรูปสถาบัน หรือหน่วยงานปกครอง หน่วยงานบริการของประชาชนขึ้น

5) ต้องแสวงหาผู้นำในท้องถิ่นและพัฒนาคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นตามลักษณะของกิจกรรมและความจำเป็น

6) ต้องยอมเปิดโอกาสให้สตรีและเยาวชนได้เข้ามามีบทบาทร่วมพัฒนามากที่สุด เพราะสตรีมีบทบาทต่อการขยายตัวของงานและแนวคิดต่างๆส่วนเยาวชนนั้นจะสามารเป็นกำลังรับช่วงได้เป็นอย่างดี

7) รัฐบาลจะต้องจัดบริการไว้ให้พร้อม เพื่อคอยเสริมงานของประชาชนและเป็นหลักประกันความสำเร็จของงานและเป็นกำลังใจของผู้ปฏิบัติ

8) มีการวางแผนเพื่อการพัฒนาอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งการจัดบริการงานในทุกระดับ จะต้องมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

9) ในการดำเนินงานพัฒนานั้น ควรสนับสนุนให้องค์การเอกชน องค์การอาสาสมัครต่างๆทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

10) ในการวางแผนเพื่อการพัฒนานั้น ต้องมีการวางแผนดำเนินงานให้เกิดความเจริญพร้อมๆกันไปทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเจริญให้ได้ระดับกันทุกส่วนของประเทศ

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, หน้า37-39) ได้รวบรวมแนวคิดที่เป็นแนวทางที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยึดถือในการพัฒนา ดังนี้

1) ละทิ้งนิสัยและความรู้สึกต่างๆที่คิดว่าตนเป็นผู้ปกครอง ผู้คุ้มครองผู้เหนือกว่าประชาชนด้วยประการทั้งปวง

2) เรียนรู้ขนบธรรมเนียมในหมู่บ้านที่ตนเข้าไปทำงาน

3) พยายามเข้าใจในสิ่งที่ชาวบ้านทำและวิธีการที่ชาวบ้านเขาทำกัน

4) เลือกดำเนินการที่ริเริ่มด้วยความระมัดระวังยิ่ง ทั้งนี้เพื่อป้องกันความผิดพลาดและการสร้างภาพพจน์ที่ดี

5) เริ่มดำเนินงานกับชาวบ้านในระดับที่จะได้รับความสำเร็จก่อน

6) เลือกดำเนินกิจกรรมที่ชาวบ้านสนใจ

7) ไม่หวังผลมากเกินไป จงเริ่มต้นด้วยโครงการง่ายๆ และที่สามารถเห็นผลได้อย่างชัดเจนในระยะเวลาอันสั้น

8) ทำให้ชาวบ้านศรัทธาว่าตนสามารถปรับปรุงสถานการณ์ของชาวบ้านได้

9) นำความเป็นอยู่ นิสัยธรรมชาติของประชาชนในชุมชนมาใช้ให้ได้ผลมากที่สุด

10) มีความพอใจที่จะเริ่มด้วยงานเล็กๆก่อน

11) การดำเนินงานความคิดในแง่เศรษฐกิจ สังคมที่อาจเป็นไปได้ไม่ใช่ในแง่ของอุดมคติ

12) สนใจและมุ่งดำเนินงานโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องและขยายให้กว้างออกไป

13) ดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนในโครงการ

14) ใช้สถาบันต่างๆและผู้นำที่อยู่ในหมู่บ้านให้เกิดประโยชน์

15) สังเกตชาวบ้านเสมอ เพื่อปรับตัวให้เข้ากันได้

16) ทำให้ชาวบ้านเกิดความรู้ในการรับผิดชอบให้เร็วที่สุด

17) เข้าไปติดต่อเกี่ยวข้องกับชาวบ้านในฐานะที่เท่าเทียมกัน

18) คบหาสมาคมกับชาวบ้านเสมอ

19) สำรวจมูลเหตุจูงใจของตนเองก่อนที่จะแนะนำอะไรในหมู่บ้าน

20) ระลึกไว้เสมอว่าชาวบ้านทุกคนในหมู่บ้านเป็นบุคคลสำคัญ

21) ปฏิบัติอยู่หลังฉากเสมอ

22) พยายามหลีกเลี่ยงอย่าให้เกิดฝ่ายตรงข้ามขึ้นในการปฏิบัติงาน

23) ควรเรียกค่าบริการเฉพาะส่วนที่จำเป็น

24) งานพัฒนาจะให้ผลสมปรารถนา ถ้าหากชาวบ้านในหมู่บ้านเติบโตขึ้นมาจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อสร้างชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง

สมนึก ปัญญาสิงห์ (2535, หน้า151-154) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เป็นหลัก 9 ต.ในการพัฒนาดังนี้

1) ต้องพัฒนาพร้อมกันทุกด้าน งานพัฒนาเป็นงานที่ต้องพัฒนาทั้งในด้านตัวบุคคล และสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทางวัตถุ จึงกล่าวได้ว่างานพัฒนานั้นเป็นกระบวนการศึกษาภาคชีวิตทุกๆด้าน

2) ต้องฝึกประชาชนเป็นหลักในการดำเนินงาน หมายความถึง ยึดเอาความต้องการและปัญหาที่แท้จริงของประชาชนเป็นหลัก เนื่องจากงานพัฒนานั้นต้องให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าของผลงาน และพลังความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวประชาชนเองให้ประชาชนเข้าใจกระบวนการทำงาน และการนำพลังความสามารถที่เขามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเองและชุมชน รวมทั้งการให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและภาคภูมิใจในตนเอง

3) ต้องพยายามใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุด งานพัฒนาเป็นงานที่เริ่มต้นจากสิ่งที่ชุมชนมีอยู่ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงและแสวงหาก็คือ ทรัพยากรในชุมชนไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรสังคม

4) ต้องยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน หมายความว่า งานพัฒนาจะต้องเกิดขึ้นจากความเห็นชอบของคนในชุมชนเอง อาจเกิดจากการประชุมปรึกษาหารือกันของคนกลุ่มเล็กแล้วขยายแนวร่วมสู่คนกลุ่มใหญ่ การดำเนินการจะไม่มีลักษณะของการออกคำสั่งหรือสั่งการจากหน่วยงานหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด โครงการหรือกิจกรรมจะต้องเกิดขึ้นโดยประชาชนช่วยกันคิดช่วยกันทำ

5) ต้องใช้หลักการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆของรัฐบาลทั้งนี้ เพราะงานพัฒนาไม่ใช่งานของใครหรือหน่วยงานใดโดยเฉพาะ และไม่ใช่งานที่คนเดียวจะทำได้ จำเป็นต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย

บางครั้งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ช่วยแนะนำให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ หรือเทคนิคต่างๆ นักพัฒนาควรรู้จักใช้การประสานงานตามความเหมาะสม

6) ต้องดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป ในการเปลี่ยนแปลงต่างๆนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้หลักเริ่มจากสิ่งที่ง่ายก่อน แล้วค่อยก้าวไปสู่สิ่งที่ยากกว่าตามลำดับ ดังนั้น ผู้ที่ทำงานพัฒนาร่วมกับประชาชน จะต้องเข้าใจสภาพปัญหารู้จักลำดับความสำคัญและความยากง่ายในการแก้ปัญหา โดยจะต้องกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับความยากง่ายนั้นๆ

7) ต้องคำนึง จังหวะ เวลา ความต้องการ และความสนใจของประชาชนในชุมชนในการที่จะนำสิ่งใหม่ๆเข้าไปให้ประชาชนเลือกตัดสินใจ โดยคำนึงถึงผลดีผลเสียที่จะกระทบต่อประชาชน การกระทำที่ไม่สอดคล้องกับจังหวะ เวลา และความต้องการของประชาชนย่อมดำเนินไปได้ยากลำบาก ได้ผลไม่คุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ไป หรือแม้บางครั้งอาจจะมีผลดีอยู่บ้าง แต่ผลนั้นจะไม่คงอยู่นานจีรังยั่งยืน

8) ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นการดำเนินงานพัฒนา ต้องเริ่มด้วยการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลชุมชนในทุกด้าน เฉพาะอย่างยิ่งวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านหมายความถึง ความคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี การประกอบอาชีพ การทำมาหากิน และอื่นๆ หรือการสวนกับกระแสวัฒนธรรมย่อมพบกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานไม่มากก็น้อย

9) ต้องเริ่มทำงานกับกลุ่มผู้นำก่อน โดยทั่วไปกลุ่มผู้นำจะเป็นตัวแทนหรือแกนนำของคนในชุมชนที่จะตอบรับ หรือปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆการยอมรับบทบาทของกลุ่มผู้นำจะช่วยให้งานสำเร็จตามเป้าหมายเร็วขึ้น และในกระบวนการปฏิบัติงานควรจะรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนไปพร้อมๆกันด้วย

อภิชาติ ดำดี (2552) อธิบายว่า “กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาท้องถิ่น” ปัจจุบันสังคมไทยได้มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึงครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค โดยมีรูปแบบขององค์กรท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป อาทิ องค์กรท้องถิ่นที่มีความเก่าแก่ยาวนานมากที่สุดอย่างเทศบาล ถัดมาคือองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และองค์กรท้องถิ่นที่เกิดขึ้นหลังสุดอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวมทั้งการปกครองพิเศษอีก 2 รูปแบบคือ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ความสำเร็จในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นจึงฝากไว้กับผู้นำองค์กรท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้นำที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ กระบวนทัศน์ (paradigm) หรือแนวความคิดอย่างเป็นระบบในการพัฒนาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้นำองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีประโยชน์สุขของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญ จากการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการผสมผสานกับประสบการณ์ของผู้เขียนที่ได้มีโอกาสคลุกคลีกับองค์กรท้องถิ่นในฐานะวิทยากรและสื่อสารมวลชนที่ทำงานด้านท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน พอจะสังเคราะห์ออกมาเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาท้องถิ่นดังต่อไปนี้

1) การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) การพัฒนาที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึงเป็นการพัฒนาที่ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมและสังคมที่ดีงาม เข้มแข็งพอที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ

2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) การพัฒนาที่ดีนั้นไม่จำเป็นต้องติดยึดอยู่กับตำราหรือทฤษฎีการพัฒนาแบบตะวันตกที่อาจไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางที่นักบริหารการพัฒนาพึงให้ความสำคัญ เป็นความจำเป็นที่ผู้นำองค์กรท้องถิ่นต้องรู้เท่าทัน มองเห็นโลกทั้งใบแต่ต้องเข้าใจท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง เพื่อออกแบบการพัฒนาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพ “ภูมิสังคม” ของท้องถิ่นนั้น ๆ “Think Globally, but Act Locally” (Peter Drucker)

3) ความเสมอภาค (Equity) เป็นหัวใจสำคัญของสังคมประชาธิปไตยที่ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน กระบวนทัศน์ในการพัฒนาก็เช่นเดียวกันประชาชนทุกคนต้องมีความเท่าเทียมกันในการได้รับโอกาสจากการพัฒนานโยบายสาธารณะและโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ขององค์กรท้องถิ่นจึงต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคไม่ใช่กำหนดมาจากพรรคพวก , หัวคะแนนหรือฐานคะแนนเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเศรษฐกิจนั้นก็ต้องคำนึงถึงโครงสร้างของการกระจายรายได้ควบคู่ไปกับความเจริญเติบโตด้วย

4) การกระจายอำนาจ (Empowerment) สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการกระจายอำนาจทั้งในระดับโลก ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ด้วยความเป็นโลกแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน การกระจายอำนาจจึงเป็นแนวคิดสำคัญสำหรับการพัฒนาทุกระดับ ภายใต้หลักการที่ว่าไม่มีผู้ปกครองใดที่เข้าใจ ใกล้ชิด และเข้าถึงประชาชนและการแก้ปัญหาได้ดีเท่ากับผู้ปกครองที่มาจากประชาชนด้วยกันเอง การบริหารการพัฒนายุคใหม่จึงต้องเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) เพื่อให้การพัฒนาและการแก้ปัญหาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และวิธีการพัฒนานั้นต้องเป็นแบบจากล่างขึ้นบน (Bottom Up) ไม่ใช่แบบบนลงล่าง (Top Down Management) เหมือนอย่างในอดีต

5) ความคุ้มค่า (Pruductivity) หมายถึงการพัฒนาต่างๆนั้นมีความคุ้มค่าหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้รับกลับมา ในภาคเอกชนนั้นมักจะเน้นการบริหารที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือทำถูกวิธี (Do Thing Right) เพื่อให้ต้นทุนต่ำสุด ได้กำไรสูงสุด แต่ในภาครัฐหรือองค์กรท้องถิ่นที่มีประโยชน์สาธารณะ (Public Benefit) เป็นเป้าหมายนั้นควร เน้นการบริหารที่มีประสิทธิผล (Effective) คือทำถูกเรื่อง (Do right Thing) โดยมุ่งที่ประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก โครงการพัฒนาบางอย่างอาจไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ แต่ถ้ามีความคุ้มค่าในเชิงสังคม, วัฒนธรรม, การศึกษา หรือคุณภาพชีวิตของประชาชนก็อาจดำเนินการได้

กระบวนทัศน์ในการพัฒนาเหล่านี้ ต้องอยู่ภายใต้ร่มธงใหญ่คือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือหลักในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี อัน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม (Participation) / ความโปร่งใส (Transparency) / การตรวจสอบได้ (Accoutability)/นิติธรรม (Rules of Law) นอกจากนี้แล้วในหลักพระพุทธศาสนาก็ยังมีหลักธรรมหลายเรื่องที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่สังคมไทยควรจะน้อมนำมาใช้เป็นภูมิปัญญาในการประพฤติปฏิบัติเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งในส่วนที่เป็นผู้นำชุมชนและสมาชิกของชุมชน อาทิ **คุณธรรมสำหรับผู้นำชุมชน** ประกอบด้วยราชสังคหะ คือ ทำนุบำรุงทวยราษฎร์ ให้ประชาชาติดำรงอยู่ในเอกภาพและสามัคคีด้วยหลักธรรมที่เรียกว่า **“ราชสังคหวัตถุ”** (หลักการสงเคราะห์ประชาชนของพระราชา) สี่ประการ คือ

1) สัสสเมธะ ฉลาดบำรุงธัญญาหาร คือ ปรีชาสามารถในนโยบายที่จะบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ส่งเสริมการเกษตรให้อุดมสมบูรณ์

2) ปุริสเมธะ ฉลาดบำรุงข้าราชการ คือ ปรีชาสามารถในนโยบายที่จะบำรุงข้าราชการ ด้วยการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ และจัดสวัสดิการให้ดี เป็นต้น

3) สัมมาปาสะ ผูกประสานปวงประชา คือ ผดุงผสานประชาชนไว้ด้วยนโยบายส่งเสริมอาชีพ เช่น จัดทุนให้คนยากจนยืมไปสร้างตนในพาณิชยกรรม หรือดำเนินกิจการต่าง ๆ ไม่ให้ฐานะเหลื่อมล้ำห่างเหินจนแตกแยกกัน

4) วาชเปยยะ มีวาทะดูดดื่มใจคือ รู้จักพูด รู้จักชี้แจงแนะนำ รู้จักทักทายไถ่ถามทุกข์สุข ราษฎรทุกชั้น แม้ปราศรัยก็ไพเราะน่าฟัง ทั้งประกอบด้วยเหตุผลเป็น หลักฐาน มีประโยชน์ เป็นทางแห่งการสร้างสรรค์ แก้ไขปัญหาเสริมความสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจดีความเชื่อถือ และความนิยมนับถือ **คุณธรรมสำหรับสมาชิกของชุมชน** คือมีส่วนในการปกครอง โดยปฏิบัติตามหลักการร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียวที่เรียกว่า **อปริหานิยธรรม 7** ประการ คือ

1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พบปะปรึกษาหารือกิจการงาน (ที่พึงรับผิดชอบตามระดับของตน) โดยสม่ำเสมอ

2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจ ทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน

3) ไม่ถืออำเภอใจใคร่ต่อความสะดวก บัญญัติวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อัน มิได้ตกลงบัญญัติวางไว้ และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนูญ

4) ท่านผู้ใดเป็นผู้ใหญ่มีประสบการณ์ยาวนาน ให้เกียรติเคารพนับถือท่าน เหล่านั้นมองเห็นความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง

5) ไม่ลุอำนาจแก่ความอยากที่เกิดขึ้น ให้เกียรติและคุ้มครองกุลสตรี มิให้มีการข่มเหงรังแก

6) เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความทรงจำ ยินดีในการที่จะอยู่อย่างสงบ เร้าให้ทำดี และเป็นที่รวมใจ ของหมู่ชน ไม่ละเลย พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานเหล่านั้นตามประเพณี

7) จัดการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครองอันชอบธรรมแก่บรรพชิตผู้ทรงศีล ทรงธรรมบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นหลักใจและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับและหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก ความตั้งใจที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และปรารถนาดีต่อมนุษยชาติ และการต้อนรับผู้มาเยือนด้วยความยินดีให้มี ความสุข

อปริหานิยธรรมนี้เป็นหลักธรรมสำหรับการมีส่วนในการปกครองซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่มุ่งเน้นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนานั้นต้องตระหนักอยู่เสมอว่าทุกขั้นตอนของการทำงานจะต้องเป็นไปเพื่อสร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสและให้อิสระแก่คนในชุมชนที่จะใช้ศักยภาพของตน เพื่อสามารถยืนหยัดอยู่ด้วยตนเอง การพัฒนานั้นยึดหลักช่วยกันคิดช่วยกันทำ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม และผู้นำนั้นจะต้องมีความเสมอภาค อยู่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี คือ การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส การตรวจสอบได้ และนิติธรรม

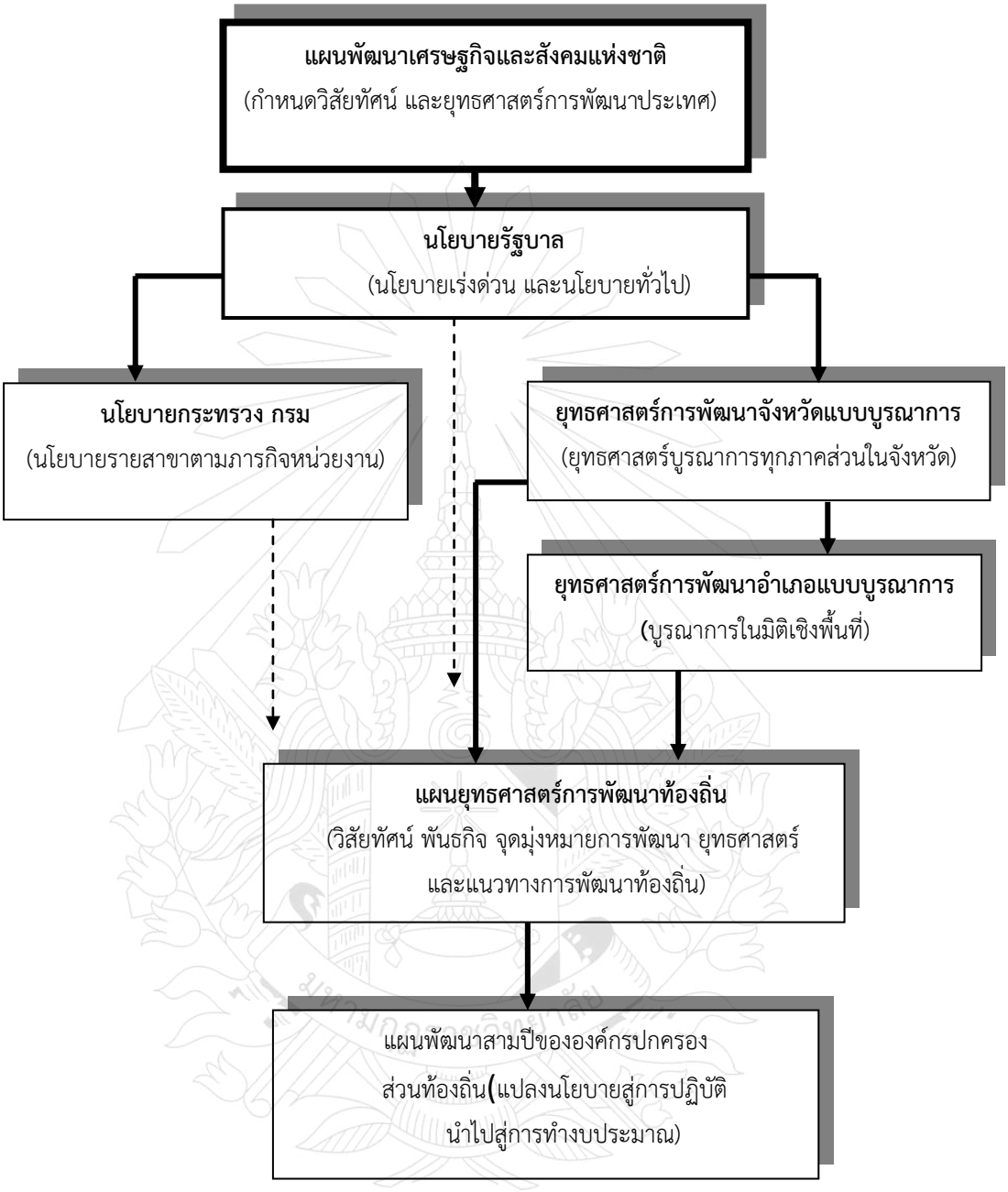
2.3.3 แผนพัฒนาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินตามแผน ความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระในฐานะเป็น “รัฐอิสระ” แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางส่วนให้ และยังต้องอยู่ในการ กำกับดูแล หรือตรวจสอบโดยรัฐบาลและประชาคมอีกด้วย

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่างๆ ได้แก่แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรม และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ (แผนภาพที่ 2.2)ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาคมจะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่างๆกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่างๆกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนพัฒนา หมายความรวมถึงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี

1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาอำเภอ

2) แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะแผนปีแรกในห้วงระยะเวลาสามปีนั้นควรมีสภาพความพร้อมอย่างน้อย สองประการ คือ

(1) มีความแน่นอนของกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยมีการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการหรือกิจกรรมควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบ

(2) กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปี ควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบ และรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนาที่จะนำไปใช้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป แผนพัฒนาสามปีมีลักษณะกว้างๆดังต่อไปนี้

ก. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา

ข. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ

ค. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาสามปี

ง. เป็นเอกสารที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่แปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติโดยมีหลักคิดที่ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่งๆจะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง จะมีโครงการกิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนั้น แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำแผน

งบประมาณประจำปี โดยการนำโครงการ กิจกรรม จากแผนพัฒนาสามปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน

3) แผนการดำเนินงาน คือ แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

โครงการพัฒนา หมายความว่า โครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้

การแก้ไข หมายถึง การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการให้ถูกต้องโดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป

การเพิ่มเติม หมายถึง การเพิ่มเติมแผนงานโครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาสามปีให้ปรากฏไว้ในแผนสามปี

การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญของแผนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

2.3.4 **องค์กรจัดทำแผนพัฒนา**

องค์กรจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานกรรมการ

(2) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทุกคน กรรมการ

(3) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(4) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(5) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน กรรมการ

(6) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน กรรมการ

(7) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

(8) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ 8 (3) (4) (5) และ (6) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ

(2) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ

(3) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก

จำนวนสามคน กรรมการ

(4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ

(5) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ 9 (3) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

ก. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง

ข. ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ค. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ง. กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

จ. นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

ฉ. แผนชุมชนในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

(2) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกินศักยภาพของชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพ

ของเทศบาล เมืองพัทยาองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

(3) พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน

(4) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

(5) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(6) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(7) ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงานและจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน การประชุมของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผล คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด แล้วแต่กรณีจึงจะเป็นองค์ประชุมให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมการวินิจฉัยชี้ขาดของการประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

2.3.5 การจัดทำแผนพัฒนา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆและข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูล นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(4) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนาปัญหาความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(4) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีต่อไป แผนพัฒนาสามปีให้จัดทำและทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนก่อนงบประมาณประจำปี ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคสองให้เป็นอำนาจ ของนายอำเภอแล้วแจ้งจังหวัดเพื่อรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการเพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานแล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่จัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำร่างแผนพัฒนาตามระเบียบนี้

2.3.6 การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้ง สภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำเภอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี การจัดทำแผนการดำเนินงานให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน และต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน แผนการดำเนินงานให้จัดทำเสร็จภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้น หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการหรือได้รับแจ้งแผนงาน /โครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นๆที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในงบประมาณนั้น การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

2.3.7 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

(1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน

(2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

(3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

(4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

(5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ หรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(2) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

(3) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

(4) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลรายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลเพื่อประเมินผลการรายงานผล เสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

(5) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม

สรุปการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีหลักการสำคัญคือ

1) ด้านการเสนอปัญหาความต้องการ หมายถึง กระบวนการของประชาชนที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนา โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากประชาคม แผนชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา หมายถึง กระบวนการการรวบรวมปัญหา ความต้องการ เพื่อจัดลำดับความสำคัญจัดทำร่างแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของประชาคมตำบล คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและผู้บริหารเสนอขอความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประกาศใช้ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

3) ด้านการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง การตรวจสอบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการนำแผนโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ประกาศใช้แล้วไปจัดทำข้อบัญญัติตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้สอดคล้องกับงบประมาณและทรัพยากรในท้องถิ่นให้สามารถแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชน

4) ด้านการติดตามและประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามโครงการพัฒนาที่นำไปปฏิบัติ คุ้มค่ากับงบประมาณรายจ่าย และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนเพียงใด (“สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2548 ”)

สรุปได้ว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น คือแผนพัฒนาที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดำเนินการโดยผ่านกระบวนการมีความคิดเห็นประชาชน ในการเสนอปัญหา ความต้องการของประชาชน ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยบูรณาการจากบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 สรุปเป็นสามด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.4 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้รับยกฐานะจากสภาตำบล(นิติบุคคล)ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. 2540 เป็น อบต.ชั้น ห้า และในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปรับเปลี่ยน อบต.จากการแบ่งเป็น ห้าชั้น เหลือ สามขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ได้รับการจัดชั้นเป็น อบต.ขนาดเล็ก

ในปีงบประมาณ 2552 คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2552 มีมติเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ปรับขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่เป็นขนาดกลาง (แผนพัฒนา 3 ปี พ.ศ. 2557-2559 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่)

2.4.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

1) สภาพทั่วไปของตำบลหนองใหญ่

สภาพทั่วไปเป็นที่ราบ สภาพดินเป็นดินปนทราย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา มีพื้นที่ทั้งหมด 30.80 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 19,250 ไร่

2) อาณาเขตตำบลหนองใหญ่

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลดงลาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศใต้ ติดกับ ตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลขอนแก่น อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

3) จำนวนหมู่บ้านของตำบลหนองใหญ่

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ทั้งสิ้น 10 หมู่บ้าน ประกอบด้วย
หมู่ที่ 1 บ้านหนองใหญ่ หมู่ที่ 6 บ้านเหล่ากลาง
หมู่ที่ 2 บ้านดอนทราย หมู่ที่ 7 บ้านโนนขวาง
หมู่ที่ 3 บ้านกลาง หมู่ที่ 8 บ้านดงขวาง
หมู่ที่ 4 บ้านโนนสีดา หมู่ที่ 9 บ้านหนองใหญ่
หมู่ที่ 5 บ้านหนองม่วง หมู่ที่ 10 บ้านหนองใหญ่

4) ท้องถิ่นอื่นในตำบล

- จำนวนเทศบาล ไม่มี

5) ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 3,943 คน แยกเป็น ชาย 1,975 คน หญิง 1,968 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 128 คน/ตารางกิโลเมตร โดยแยกจำนวนประชากร และครัวเรือนตามหมู่บ้านต่างๆ ดังนี้

ตาราง 2.1 แสดงจำนวนประชากร และครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)		รวม	จำนวนครัวเรือน (หลัง)
		ชาย	หญิง		
1	บ้านหนองใหญ่	245	226	471	124
2	บ้านดอนทราย	282	284	566	142
3	บ้านกลาง	249	261	510	127
4	บ้านโนนสีดา	161	181	342	92
5	บ้านหนองม่วง	178	145	323	73
6	บ้านเหล่ากลาง	275	283	558	139
7	บ้านโนนขวาง	88	81	169	55
8	บ้านดงขวาง	207	222	429	104
9	บ้านหนองใหญ่	156	155	311	83
10	บ้านหนองใหญ่	134	130	264	56
	รวมทั้งตำบล	**1,975**	**1,968**	**3,943**	**995**

(ข้อมูลทะเบียนราษฎรอำเภอศรีสมเด็จ เดือนกรกฎาคม 2557)

2.4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

1) อาชีพ ประชากรในตำบลหนองใหญ่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและทำไร่ยาสูบ รองลงมาได้แก่ รับจ้าง

2) หน่วยธุรกิจ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

ปั้มน้ำมันแบบจ่ายและแบบหลอด,ซ่อมรถ 36 แห่ง

ร้านขายของชำเบ็ดเตล็ด 32 แห่ง

โรงสีข้าว 20 แห่ง

อุตสาหกรรมในครัวเรือน 10 แห่ง

2.4.3 สภาพทางสังคม

1) การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนโนนสีดาวิทยา , โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ , โรงเรียนทรายทองวิทยา นักเรียน 363 คน
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9 บ้านหนองใหญ่
- การศึกษานอกโรงเรียน มีการเปิดศูนย์การศึกษาร่วมกับตำบลเมืองเปลือย จำนวน 1 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 10 แห่ง

2) สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 8 แห่ง

3) สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/หมู่บ้าน จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 บ้านหนองใหญ่

อัตราการมีและการใช้ส้วมราด ร้อยละ 90

4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ/จุดตรวจ จำนวน 1 แห่ง
- สถานีดับเพลิง ไม่มี

2.4.4 การบริการพื้นฐาน

1) การคมนาคม

การคมนาคมของตำบลหนองใหญ่ มีการคมนาคมทางบก มีถนนเชื่อมภายในท้องถิ่น ส่วนการติดต่อกับอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ได้โดยมีถนนทางหลวงชนบท ซึ่งเริ่มต้นจากหมู่ที่ 9 บ้านหนองใหญ่ ตัดผ่านเข้าไปทางทิศตะวันออก ผ่านตำบลขอนแก่น อำเภอเมืองร้อยเอ็ด ไปออกทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2045 เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ตัวเมืองร้อยเอ็ด การติดต่อภายในตำบลและตำบลใกล้เคียง จะมีถนนลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่างๆและตัดเข้าสู่พื้นที่การเกษตร โครงข่ายของถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านค่อนข้างสมบูรณ์

2) การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข(เอกชนอนุญาต) จำนวน 1 แห่ง
- มีบริการโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 10 ตู้

3) การไฟฟ้า

- ตำบลหนองใหญ่ มีไฟฟ้าเข้าถึงให้บริการภายในตำบลได้ครบทุกครัวเรือน

4) แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ,ลำห้วย จำนวน 2 สาย
- บึง,หนองน้ำและอื่นๆ จำนวน 8 แห่ง

5) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝายน้ำล้น จำนวน 3 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น จำนวน 87 แห่ง
- บ่อบาดาล จำนวน 22 แห่ง

2.4.7 ข้อมูลอื่นๆ

1) ทรัพยากรที่ดิน ตำบลหนองใหญ่ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 19,250 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 15,804 ไร่ พื้นที่ชุมชน 1,837 ไร่ บริเวณที่สาธารณประโยชน์ 1,535 ไร่ และที่อื่นๆ เช่น ที่ว่างเปล่า 74 ไร่

2) ทรัพยากรป่าไม้ สภาพป่าไม้ของตำบลหนองใหญ่ โดยทั่วไปไม่มีส่วนใหญ่จะเป็นไร่และที่นาทั้งหมด ต้นไม้ใหญ่ๆ ที่มีส่วนมากจะเป็นต้นยาง แต่จะมีอยู่ตามหัวไร่ปลายนาเท่านั้น

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยว สำนักสงฆ์วัดป่าเหล่าเอี้ยง ยังไม่ได้รับการบูรณะ, วัดป่าศิริมหาวัน ยังไม่ได้รับการพัฒนา

4) ทรัพยากรการประมง ไม่มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติมากนักส่วนใหญ่เป็นปลาในนาข้าวและตามหนองน้ำประจำหมู่บ้าน

2.4.8 มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน จำนวน 1 รุ่น 100 คน
- อปพร. จำนวน 52 คน
- หนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย (OTOS) 1 รุ่น 10 คน

2.4.8 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

1) บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

- ตำแหน่งในสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 23 คน
- ตำแหน่งในกองคลัง จำนวน 8 คน
- ตำแหน่งในกองช่าง จำนวน 4 คน
- ตำแหน่งในส่วนการศึกษา จำนวน 5 คน
- ตำแหน่งในส่วนสวัสดิการสังคม จำนวน 3 คน

2) ระดับการศึกษาของบุคลากร

- มัธยมศึกษา/อาชีวะศึกษา จำนวน 22 คน
- ปริญญาตรี จำนวน 18 คน
- ปริญญาโท จำนวน 3 คน

3) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557 จำนวน 18,721,519.30 บาท แยกเป็น
รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง จำนวน 228,053.11 บาท
รายได้ที่ส่วนราชการต่างๆจัดเก็บให้ จำนวน 12,907,191.19 บาท
เงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน 5,586,275.00 บาท
เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 4,698,700.00 บาท

2.4.9 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1) การรวมกลุ่มของประชาชน แยกประเภทกลุ่ม

กลุ่มอาชีพ 10 กลุ่ม
กลุ่มออมทรัพย์ 10 กลุ่ม
กลุ่มอื่นๆ - กลุ่ม

2) จุดเด่นของพื้นที่

ตำบลหนองใหญ่ หากมองศักยภาพรวม พอที่จะสรุปศักยภาพและปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาตำบลได้ ดังนี้

- สำนักสงฆ์วัดป่าโนนเหล่าเอี้ยง มีสภาพสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้
- ที่ดินมีราคาถูก สภาพดินเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มขังน้ำ สามารถปรับสภาพพื้นที่จากการทำนามาส่งเสริมด้านการเลี้ยงสัตว์ เช่น โคเนื้อ โคนม นอกจากนั้นสภาพดิน ยังเหมาะสมที่จะปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นทดแทนการปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชได้ เช่น ถั่วเหลือง หน่อไม้ฝรั่ง แคนตาลูป เป็นต้น
- ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มทางด้านการเกษตรได้

2.4.10 แนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่

1) ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า และท่อระบายน้ำ

2) พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น

3) ส่งเสริมด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4) สร้างจิตสำนึกและตระหนักในความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) บำบัดและกำจัดขยะมูลฝอย

6) ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้เด็กด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุได้รับการช่วยเหลือเบี้ยยังชีพ

7) ส่งเสริมการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา

8) ก่อสร้างปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

9) ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน

10) ขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐญา เจริญศิริ (2543 , บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ได้แก่ ควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและควรส่งเสริมอาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยว การก่อสร้างและซ่อมแซมบำรุงถนนภายในหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ควรส่งเสริมทางด้านกีฬาและพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

วรฉัตร ศรีกลับ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านแหล่งน้ำ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ ต่อการดำเนินงานการพัฒนาท้องถิ่นอำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่า “ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งประชากรในท้องถิ่นยังมีความต้องการที่จะให้มีการพัฒนาท้องถิ่นในหลายๆด้าน ควบคู่กันไปโดยเฉพาะพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านแหล่งน้ำ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องพัฒนาและส่งเสริมในการพัฒนาให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

ชัชชฎาพร ทองปั้น (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ด้านข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 60.4 เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.3 การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.7 อาชีพหลักประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 35.3 รายได้ต่อเดือน ร้อยละ 48.6 ต่ำกว่า 5,000 บาท ด้านระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำสุดได้ดังนี้ (1) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ (2) การพัฒนาด้านโครงสร้างด้านพื้นฐาน (3) การพัฒนาด้านสังคม การศึกษา ศาสนาวัฒนธรรมและบรรเทาสาธารณภัย (4) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว (5) การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการ (6) การพัฒนาด้านสาธารณสุข ตามลำดับ เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ กล่าวคือ ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแตกต่างกัน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ด้านการพัฒนาโครงสร้างด้านพื้นฐาน ควรดำเนินงานกิจกรรมที่เป็นลักษณะส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ประปา ไฟฟ้า ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจควรจัดสถานที่จำหน่ายสินค้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตำบล และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการบรรเทาสาธารณภัย จัดหาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมในด้านการเมืองและบริหารจัดการควรดำเนินกิจกรรมอย่างโปร่งใสคำนึงถึงความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรอย่างสูงสุด และความเสมอภาคในการให้บริการแก่ประชาชน

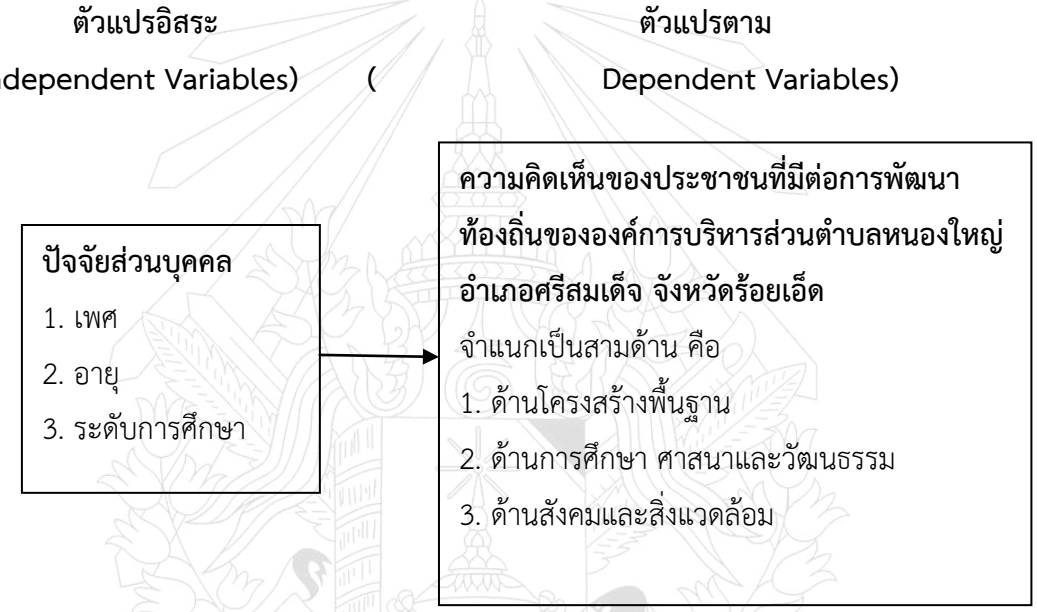
ต่อสกุล เกียรติเจริญ (2552, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรานด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากสองด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร และด้านการพัฒนาการศึกษา วัฒนธรรมและนันทนาการ และอยู่ในระดับปานกลางห้าด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาสาธารณสุข

อำพร เชาว์จันทร์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนงานพัฒนาด้านการเมืองการบริการ แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ แผนงานพัฒนาด้านสังคม แผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข แผนงานพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และแผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหกเล่ม ได้แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่นำมากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ แสดงผลการวิจัยที่ปรากฏในแต่ละพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยนำไปประกอบในการกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยและการอภิปรายในบทสุดท้าย

2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการบูรณาการบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ทั้งหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ จำนวนเก้าประการ และหน้าที่ที่อาจปฏิบัติ จำนวน สิบสามประการ เมื่อบูรณาการเป็นกลุ่มดียวกัน จำแนกออกได้เป็นสามด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และ 3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดของการ วิจัย จึงได้นำตัวแปรต่างๆ มากำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการวิจัยในครั้งนี้ ดังแสดงในภาพประกอบที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. 2556 จำนวน 2,966 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. 2556 จำนวน 340 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยการเทียบจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน (R.V.Kerjcie and D.M.Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 340 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 25 35, หน้า 43)

3.2.2 คำนวณสัดส่วนจำนวนตัวอย่างตามจำนวนประชากรมากน้อยในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้ตัวแปรอิสระด้านเพศ เป็นตัวแปรควบคุม (Control Variables) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน และเพศ

หมู่บ้าน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ 1	182	186	**368**	21	21	**42**
หมู่ที่ 2	201	223	**424**	23	26	**49**
หมู่ที่ 3	186	204	**390**	21	23	**44**
หมู่ที่ 4	115	137	**252**	13	16	**29**
หมู่ที่ 5	135	106	**241**	16	12	**28**
หมู่ที่ 6	198	219	**417**	23	25	**48**
หมู่ที่ 7	58	63	**121**	7	7	**14**
หมู่ที่ 8	152	171	**323**	17	20	**37**
หมู่ที่ 9	114	120	**234**	13	14	**27**
หมู่ที่ 10	95	101	**196**	11	11	**22**
รวม	**1,436**	**1,530**	**2,966**	**165**	**175**	**340**

(ข้อมูล : บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งงานทะเบียนราษฎร์อำเภอศรีสมเด็จ ปี 2556 ,อัดสำเนา)

$$\text{ใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{ประชากรทั้งหมด}} \times \text{ประชากรแต่ละหมู่บ้าน}$$

$$\text{ตัวอย่าง หมู่ที่ 1} = \frac{340}{2,966} \times 368 = 42$$

$$\text{ตัวอย่าง เพศชาย} = \frac{340}{2,966} \times 182 = 21$$

$$\text{ตัวอย่าง เพศหญิง} = \frac{340}{2,966} \times 186 = 21$$

3.2.3 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, หน้า 42)

1) จัดทำบัญชีชื่อ-สกุลของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 2,966 คน

2) เขียนชื่อ-สกุลลงในแผ่นกระดาษโดยใช้ 1 ชื่อ ต่อ 1 แผ่น แล้วม้วนสลากนำลงกล่องแล้วเขย่าให้คละกัน โดยจัดทำทีละหมู่บ้านและทีละเพศ

3) จับสลากขึ้นมาทีละแผ่น โดยแต่ละครั้งที่หยิบมาได้ต้องนำแผ่นสลากมาจดบันทึกไว้ว่าชื่ออะไร

4) ม้วนสลากแผ่นเดิมใส่ลงในกล่องเดิม แล้วจับสลากขึ้นมาใหม่ เพื่อที่จะให้โอกาสถูกเลือกเท่ากัน

5) กรณีหยิบได้ชื่อเดิมก็ไม่นำมาพิจารณา ใส่ลงไปในกล่องเดิมแล้วจับขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ดำเนินการเช่นนี้เรื่อยไปจนได้กลุ่มตัวอย่างครบทุกแห่ง จนได้จำนวนตัวอย่างตามที่คำนวณไว้ในตารางที่ 3.1

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด จำแนกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็น คำถามลักษณะปลายปิด (Close-ended Questions) สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดจำแนกเป็นสามด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม 3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเลือกวิธีของ ลิเ คิร์ต (Rensis Likert) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ลักษณะมี ห้าระดับ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด,2535 หน้า 73)

ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับมาก ให้ 4 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

สำหรับวัดค่าตัวแปรทั้งหมด โดยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามที่เป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ที่สร้างขึ้นจำนวน 33 ข้อ โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์0.51 ขึ้นไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม เกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา,2548,หน้า 100)

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3.4.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจ วิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม ทั้งถ้อยคำภาษา (Wording) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (Construc and Content Validity)

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อ ที่ 3.4.3 แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญสามท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความครอบคลุมของ

เนื้อหา โดยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence / IOC) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ผศ.ดร.สุรสิทธิ ไกรสิน ตำแหน่ง กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย วุฒิการศึกษา ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)(วัฒนธรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพิจารณาความสอดคล้อง

2) ดร.ประพิศ โบราณมูล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) (วัฒนธรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต)เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและสถิติและพิจารณาความสอดคล้อง

3) นายอำนวย ไกยสวน ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล วุฒิการศึกษา ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา และพิจารณาความสอดคล้อง

จากนั้นนำร่างแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ 2549, หน้า 65) มีสูตรในการหาค่า ดังนี้

สูตร IOC = $\frac{\sum R}{N}$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1 แน่ใจว่าสอดคล้อง

0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์ได้ค่าดัชนี

3.4.5 การนำแบบทดสอบ ที่ผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

3.4.6 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ด้วยการพิจารณาคุณภาพ ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

3.4.7 พิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับจริงและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองโดย ใช้วิธีแจกแบบสอบถามสำหรับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 ชุด

3.5.3 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการ แจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการหา ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.3 ทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด กับข้อมูลทั่วไปด้านเพศ ใช้การทดสอบค่าที (*t*-test) ส่วนด้านอายุ และการศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA : *F* - test)

3.6.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1) การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อแบบสอบถาม

$$r = \frac{X_H - X_L}{(S^2_H + S^2_L) / N}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

x_H แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง

x_L แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S^2_H แทน ความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S^2_L แทน ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-l}\left(l - \frac{\sum s}{s}\right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

s_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.7.2 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1) ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน ค่าจำนวนคน

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$S.D. = \frac{\sqrt{N\sum X^{2-}(\sum X)^2}}{(N(N-1)}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

X^2 แทน ผลรวมกำลังสอง ของคะแนนในกลุ่ม

N แทน จำนวนคน

$\sum$ แทน ผลรวม

4) ค่า *t*-test (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 180) ในการเปรียบเทียบตัวแปรอิสระสองกลุ่ม

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{s\frac{1}{2} + s\frac{2}{2}}}$$

เมื่อ *t* แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$\overline{X}_1 \overline{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1 S_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1 n_2 แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5) ค่า *F*-test (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 180) ในการเปรียบเทียบตัวแปรอิสระสามกลุ่ม

$$F = \frac{\mathrm{M}S_{\mathrm{B}}}{\mathrm{M}s_{w}}$$

เมื่อ *F* แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

$\mathrm{M}\,\mathrm{S}_{B}$ แทน ค่าคามแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

$\mathrm{M}\,\mathrm{S}_{W}$ แทน ค่าความแปรปรวนภายใน

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ” ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t- distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F- distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลโดยรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
P	แทน	ความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้ t-test และ F-test

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะ ของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอ บแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้ในการวิเคราะห์คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4.1 – 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage) ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	165	48.53
หญิง	175	51.47
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 51.47 และเพศชาย จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 48.53

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage) ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 30 ปี	88	25.88
31 – 40 ปี	84	24.71
41 – 50 ปี	79	23.24
51 ปีขึ้นไป	89	26.17
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วน ใหญ่ มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.17 รองลงมาอายุ 18-30 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.88 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.71 และอายุ 41-50 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage) ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	115	33.82
มัธยมศึกษาหรือปวช.	141	41.47
อนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป	84	24.71
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วน ใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือปวช. จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 41.47 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 33.82 และระดับอนุปริญญาหรือปวส.ขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.71 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวม รายด้าน และรายข้อ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4.4 – 4.7

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด		ระดับความคิดเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.37	0.34	3	ปานกลาง
2	ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.50	0.39	1	ปานกลาง
3	ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.48	0.29	2	ปานกลาง
	รวม	**3.45**	**0.25**	**-**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทั้งสามด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมและราย ข้อ (n=340)

ข้อที่	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น			
		($\overline{X}$)	(S.D.)	อันดับ	แปลผล
1	การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน	3.71	0.54	1	มาก
2	การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีคุณภาพตามมาตรฐานการก่อสร้าง	3.54	0.49	3	มาก
3	การก่อสร้างถนนภายในตำบล สามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและใช้ประโยชน์ได้	3.69	0.49	2	มาก
4	การดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม และบำรุงรักษาถนนภายในตำบลให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี	3.29	0.56	9	ปานกลาง
5	ความเพียงพอของการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านมีความทั่วถึงทุกหมู่บ้าน	3.34	0.49	8	ปานกลาง
6	การดูแล บำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน รวดเร็วและทันต่อเวลา	3.11	0.55	11	ปานกลาง
7	น้ำประปามีคุณภาพตามาตรฐาน(ดื่มได้)	3.17	0.48	10	ปานกลาง
8	การให้บริการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะภายในตำบลมีความทั่วถึง	3.35	0.59	7	ปานกลาง
9	การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัย	3.39	0.55	5	ปานกลาง
10	การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบลมีความทั่วถึง	3.05	0.69	12	ปานกลาง

(ต่อ)

ข้อที่	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น			
		($\overline{X}$)	(S.D.)	อันดับ	แปลผล
11	การดูแล บำรุงรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซมไฟฟ้าภายในตำบลมีความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์	3.44	0.57	4	ปานกลาง
12	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน(ทั้งถนน ไฟฟ้าและประปา)โดยรวม	3.38	0.60	6	ปานกลาง
	รวม	**3.37**	**0.34**	**-**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากสามข้อและระดับปานกลางเก้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนภายในตำบลมีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน” รองลงมาได้แก่ ข้อ 3 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนภายในตำบล สามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและใช้ประโยชน์ได้ ” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 10 ที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบลมีความทั่วถึง”

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้าน การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมและรายข้อ (n=340)

ข้อที่	ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น			
		($\overline{X}$)	(S.D.)	อันดับ	แปลผล
1	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือโรงเรียนหรือสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	3.53	0.57	4	มาก
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริมสำหรับเด็กนักเรียนภายในตำบลเป็นประจำและครบถ้วน	3.62	0.51	2	มาก
3	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภายในตำบลมีมาตรฐาน	3.52	0.50	6	มาก
4	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในตำบล	3.48	0.64	8	ปานกลาง
5	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณีกิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี	3.63	0.64	1	มาก
6	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านศาสนาในวันสำคัญต่างๆภายในตำบล เช่นวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา	3.58	0.64	3	มาก

(ต่อ)

ข้อที่	ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น			
		($\overline{X}$)	(S.D.)	อันดับ	แปลผล
7	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสืบสานจารีตประเพณีท้องถิ่น เช่น บุญบั้งไฟ	3.53	0.62	5	มาก
8	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสืบสานศิลปวัฒนธรรม เช่นงานประเพณีลอยกระทง	3.50	0.57	7	ปานกลาง
9	องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ	3.34	0.64	10	ปานกลาง
10	องค์การบริหารส่วนตำบลได้พัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวม	3.35	0.54	9	ปานกลาง
	รวม	**3.50**	**0.39**	**-**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากหกข้อและระดับปานกลางสี่ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 5 ที่ว่า “การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณี กิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี ” รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริมสำหรับเด็กนักเรียนภายในตำบลเป็นประจำและครบถ้วน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ข้อ 9 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ”

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ (n=340)

ข้อที่	ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น			
		($\overline{X}$)	(S.D.)	อันดับ	แปลผล
1	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพให้ ประชาชน	3.06	0.59	11	ปานกลาง
2	องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือ การจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นประจำและครบถ้วน	3.78	0.64	2	มาก
3	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนและจัดสรร งบประมาณเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มอาชีพในตำบล	3.26	0.55	8	ปานกลาง
4	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาเพื่อให้เด็กและเยาวชนภายในตำบลได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา	3.44	0.51	7	ปานกลาง
5	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบลเป็นประจำทุกปี	3.82	0.62	1	มาก
6	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา แข่งขันกีฬา ภายในตำบล	3.24	0.68	9	ปานกลาง

(ต่อ)

ข้อที่	ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น			
		($\overline{X}$)	(S.D.)	อันดับ	แปลผล
7	องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ความช่วยเหลือประชาชนภายในตำบลเมื่อประสบภัย เช่น พายุ ภัยแล้ง น้ำท่วม	3.71	0.49	4	มาก
8	องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร) ครบทุกหมู่บ้าน	3.72	0.55	3	มาก
9	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการป้องกันโรคติดต่อ เช่นโรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู	3.59	0.51	5	มาก
10	องค์การบริหารส่วนตำบลรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนภายในตำบลในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก	3.20	0.54	10	ปานกลาง
11	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่พัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวม	3.55	0.49	6	มาก
	รวม	**3.48**	**0.29**	**-**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากหกข้อและระดับปานกลางห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 5 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบล เป็นประจำทุกปี”

รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือ การจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นประจำและครบถ้วน ” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 1 ที่ว่า “องค์การบริการส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพให้ประชาชน”

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ต่างกัน ส่วนสถิติ F-test ใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน ผลการเปรียบเทียบปรากฏตามตารางที่ 4.8 – 4.13

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัด ร้อยเอ็ด โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ (n=340)

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น	เพศชาย (n= 165)			เพศหญิง (n= 175)		
	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.39	0.36	ปานกลาง	3.34	0.32	ปานกลาง
2.ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.50	0.40	ปานกลาง	3.51	0.38	มาก
3.ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.48	0.32	ปานกลาง	3.48	0.26	ปานกลาง
รวม	**3.46**	**0.27**	**ปานกลาง**	**3.45**	**0.23**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เพศชาย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศหญิงอยู่ในระดับมาก

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น	เพศชาย (n=165)			เพศหญิง (n=175)			t	P
	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	$\overline{X}$	S.D	ระดับ		
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.39	0.36	ปานกลาง	3.34	0.32	ปานกลาง	0.27	.23
2.ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	3.50	0.40	ปานกลาง	3.51	0.38	มาก	-0.22	.35
3.ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.48	0.32	ปานกลาง	3.48	0.26	ปานกลาง	0.07	.10
รวม	**3.46**	**0.27**	**ปานกลาง**	**3.45**	**0.23**	**ปานกลาง**	**0.43**	**.24**

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัด ร้อยเอ็ด โดยรวม และรายด้าน จำแนกตาม อายุ (n=340)

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น	อายุ							
	18-30 ปี		31-40 ปี		40-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.40	0.32	3.27	0.30	3.43	0.38	3.37	0.35
2.ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	3.54	0.36	3.50	0.42	3.45	0.41	3.51	0.36
3.ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.48	0.24	3.44	0.30	3.52	0.31	3.50	0.30
รวม	**3.47**	**0.21**	**3.40**	**0.25**	**3.46**	**0.30**	**3.46**	**0.25**

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกช่วงอายุ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ช่วงอายุ 18-30 ปี อายุ 51 ปี ขึ้นไป อายุ 41-50 ปี และอายุ 31-40 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลางทุกช่วงอายุ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี อายุ 18-30 ปี อายุ 51 ปีขึ้นไป และอายุ 31-40 ปี

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากสองช่วงอายุ และระดับปานกลางสองช่วงอายุ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ช่วงอายุ 18-30 ปี อายุ 51 ปีขึ้นไป อายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก หนึ่งช่วงอายุและระดับปานกลางสามช่วงอายุ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี อายุ 51 ปีขึ้นไป อายุ 18-30 ปี และอายุ 31-40 ปี

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	1.20	3	0.40	3.64	.01*
	ภายในกลุ่ม	36.96	336	0.11		
	รวม	**38.16**	**339**			
2.ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.33	3	0.11	0.73	.54
	ภายในกลุ่ม	50.40	336	0.15		
	รวม	50.73	339			
3.ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.27	3	0.09	1.13	.33
	ภายในกลุ่ม	26.88	336	0.08		
	รวม	27.15	339			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.24	3	0.08	1.33	.27
	ภายในกลุ่ม	20.16	336	0.06		
	รวม	**20.40**	**339**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลปรากฏดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ตามตารางที่ 4.12

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ย**ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นรายคู่ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)**

ด้าน	อายุ	$\overline{X}$	18-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
			3.40	3.27	3.43	3.37
โครงสร้างพื้นฐาน	18-30 ปี	3.40	-	0.13	-0.02	0.03
	31-40 ปี	3.27	-	-	-0.15*	-0.10
	41-50 ปี	3.43	-	-	-	0.05
	51 ปีขึ้นไป	3.37				-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี ส่วนคู่ที่เหลือไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.13 **แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัด ร้อยเอ็ด โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (n=340)**

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น	ระดับการศึกษา								
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือ ปวช.			อนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.37	0.37	ปานกลาง	3.42	0.33	ปานกลาง	3.28	0.31	ปานกลาง
2.ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.46	0.39	ปานกลาง	3.55	0.37	มาก	3.49	0.42	ปานกลาง
3.ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.48	0.31	ปานกลาง	3.48	0.28	ปานกลาง	3.50	0.29	ปานกลาง
รวม	**3.44**	**0.28**	**ปานกลาง**	**3.48**	**0.23**	**ปานกลาง**	**3.42**	**0.25**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกระดับ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. ประถมศึกษา และอนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นด้าน ผลปรากฏดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง ทุกระดับ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. ประถมศึกษา และอนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากหนึ่งระดับ ระดับปานกลาง สองระดับ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. อนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป และประถมศึกษา

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลางทุกระดับ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ระดับอนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป มัธยมศึกษาหรือ ปวช. และประถมศึกษา

ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	0.96	2	0.48	4.36	.01*
	ภายในกลุ่ม	37.07	337	0.11		
	รวม	**38.03**	**339**			
2.ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.58	2	0.29	1.93	.15
	ภายในกลุ่ม	50.55	337	0.15		
	รวม	51.13	339			
3.ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.13	.86
	ภายในกลุ่ม	26.96	337	0.08		
	รวม	26.98	339			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	1.83	.27
	ภายในกลุ่ม	20.22	337	0.06		
	รวม	**20.44**	**339**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ตามตารางที่ 4.15

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ของที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ด้าน	ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	อนุปริญญาหรือปวส.ขึ้นไป
		$\bar{X}$	3.37	3.42	3.28
โครงสร้างพื้นฐาน	ประถมศึกษา	3.37	-	-0.04	0.08
	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	3.42	-	-	0.13*
	อนุปริญญาหรือปวส.ขึ้นไป	3.28	-	-	-

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือ ปวช. มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือ ปวส.ขึ้นไป ส่วนคู่ที่เหลือไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะ แนวทางพัฒนาของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด(Open Ended Questionnaire) สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้นำ เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้วิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ความถี่
1.	ควรบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้อยู่ในสภาพดีเสมอ	29
2.	ควรติดตั้งไฟฟ้าเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง	16
3.	ควรจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างตามทางแยกของหมู่บ้าน	12
	ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	
1.	ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ	18
2.	ควรส่งเสริมงบประมาณให้กับโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ	16
3.	ควรมีการจัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับประชาชน	6
	ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	
1.	ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้	34
2.	ควรจัดกิจกรรมรณรงค์และป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำและต่อเนื่อง	14
3.	ควรมีการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่	7

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้านดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้อยู่ในสภาพดีเสมอ ควรติดตั้งไฟฟ้าเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง และควรจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างตามทางแยกของหมู่บ้าน

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ ควรส่งเสริมงบประมาณให้กับโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และควรมีการจัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับประชาชน

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้ ควรจัดกิจกรรมรณรงค์และป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำและต่อเนื่อง และควรมีการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่

โดยสรุป ประชาชน ได้เสนอแนะแนวทางพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยสามลำดับ คือ ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้ ควรบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้อยู่ในสภาพดีเสมอ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางพัฒนา ของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบล หนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. 2556 ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 340 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยการเทียบจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan) สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Randam Sampling) โดยวิธีจับสลาก (Lottery Method) แบบทดแทน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็นสามตอน จำนวน 33 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ห้าระดับ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9 1 และแบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การพัฒนาท้องถิ่นของอ งค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสองกลุ่มในเรื่องเพศ และ F-test (One-way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกินสองกลุ่มในเรื่องอายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผล

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 17 5 คน คิดเป็นร้อยละ 51. 47 มีอายุ 51ปีขึ้นไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.17 และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 41.47

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของ ประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งสาม ด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจาก มาก ไปหา น้อย คือ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านโครงสร้างพื้นฐาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1) ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ความคิดเห็นของ ประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากสามข้อ ระดับปานกลางเก้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 10 ที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบลมีความเพียงพอทั่วถึง”

2) ด้าน การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ความคิดเห็นของ ประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากหกข้อ ระดับปานกลางสี่ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 ที่ว่า “การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณี กิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี ” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 9 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ”

3) ด้าน สังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ความคิดเห็นของ ประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก หกข้อ ระดับปานกลางห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบล เป็นประจำทุกปี ” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพให้ประชาชน”

5.1.3 ผลการ เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีเพศต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน **ไม่แตกต่างกัน** ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 2 จากสมมุติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนา ท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม **ไม่แตกต่างกัน** ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis) แต่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม **ไม่แตกต่างกัน** ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis) แต่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางพัฒนา ของประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้เสนอแนะแนวการ พัฒนาท้องถิ่น โดยรวมลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยสามอันดับ คือควรบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้อยู่ในสภาพดีเสมอ ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ

5.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง สามด้านคือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและเห็นควรนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

5.2.1 การวิเคราะห์ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ จำนวนเก้าประการและหน้าที่ที่อาจจะปฏิบัติ จำนวนสิบสามประการ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยกำหนดแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา สะพานทางเท้าและท่อระบายน้ำ 2) พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น 3) ส่งเสริมด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) สร้างจิตสำนึกและตระหนักในความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) บำบัดและกำจัดขยะมูลฝอย 6) ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้เด็กด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุได้รับการช่วยเหลือเบี้ยยังชีพ 7) ส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา 8) ก่อสร้างปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 9) ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน 10) ขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ มีการดำเนินการโดยผ่านกระบวนการมีความคิดเห็นของประชาชน ในการเสนอปัญหาความต้องการของประชาชน ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เพื่อสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง แต่เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีมีข้อจำกัด ทำให้การบริหารจัดการในแต่ละด้านต้องดำเนินการไปได้ไม่เต็มที่ อีกทั้งการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถใน

การปฏิบัติงาน ซึ่งก็เป็นผลจากงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ทำให้ไม่สามารถเพิ่มบุคลากรในหน่วยงานได้ ดังนั้นบุคลากรบางรายต้องทำหน้าที่ในหลายตำแหน่ง จากเหตุผลดังกล่าวนี้จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐญา เจริญศิริ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษา พบว่า ความความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **อำพร เชาว์จันทร์** ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายด้าน และรายข้อสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้บริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยให้ความเอาใจใส่ในเรื่องการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน การขยายเขตไฟฟ้าและระบบประปาหมู่บ้าน รวมทั้งการดูแลซ่อมแซมให้ใช้งานได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมากสามข้อ คือ การก่อสร้างถนนภายในตำบลมีความเพียงพอ มีคุณภาพ สามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและใช้ประโยชน์ได้ดี แต่เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดและขาดบุคลากรในงานด้านนี้ ทำให้การบริหารงานไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ในเรื่องระบบประปา และระบบไฟฟ้า ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุให้ประชาชนมีความคิดเห็นในด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยประเด็นนี้สอดคล้องกับ **วรฉัตร ศรีกลับ** ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางสองด้าน คือด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านแหล่งน้ำ และสอดคล้องกับ **ณัฐญา เจริญศิริ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับ มาก คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน ” **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** องค์การ

บริหารส่วนตำบล หนองใหญ่ มีการบริหารจัดการงานด้านการก่อสร้างถนนภายในตำบลโดยให้ความสำคัญและเอาใจใส่เป็นอย่างมาก เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้งานของประชาชนในท้องถิ่น จึงมีการจัดสรรงบประมาณและกำลังคนเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการก่อสร้างถนนภายในตำบลให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการก่อสร้าง เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สัญจรไปมาได้สะดวกและใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงมากที่สุด จึงอาจทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นในข้อนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **อภิชาติ ดำดี** ที่ได้อธิบายเรื่องกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาท้องถิ่นที่ว่า “กระบวนทัศน์ในการพัฒนาทุกคนต้องมีความเท่าเทียมกันในการได้รับโอกาสจากการพัฒนา”

ข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ 10 ที่ว่า “ การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบลมีความทั่วถึง ” **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงมีความต้องการใช้ไฟฟ้าสำหรับใช้งานในการเกษตร การดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อให้เข้าถึงพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชนมีขั้นตอนคือผู้แสดงความจำนงเพื่อขอใช้ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร จัดเตรียมเอกสาร ดังนี้ คือ เขียนคำร้องขอขยายเขตไฟฟ้าเพื่อใช้การเกษตร สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียน และสำเนาเอกสารสิทธิที่ทำกินและรวบรวมเอกสารส่งมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ เพื่อนำเสนอไปที่สำนักงานการไฟฟ้าดำเนินการสำรวจพื้นที่ดินของประชาชน ตามลำดับขั้นตอนต่อไปและประมาณการค่าใช้จ่าย ระยะเวลาในการดำเนินงานต้องใช้เวลานานอีกทั้งต้องใช้งบประมาณมากพอสมควร และยังขาดบุลากรที่รับผิดชอบงานเรื่องนี้โดยตรง จึงอาจจะเป็นสาเหตุทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นในข้อนี้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สมนึก ปัญญาสิงห์** ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เป็นหลัก 9ต. ในการพัฒนา คือต้องใช้หลักการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆของรัฐบาลทั้งนี้เพราะงานพัฒนาไม่ใช่งานของใครหรือหน่วยงานใดโดยเฉพาะ และไม่ใช่งานที่คนเดียวจะทำได้ จำเป็นต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย บางครั้งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ จาหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ช่วยแนะนำให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ หรือเทคนิคต่างๆ

2) **ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม** ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้บริหารจัดการงานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยให้ความใส่ใจเป็นอย่างมาก โดยการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานประเพณีวัฒนธรรม การจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวัน ส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศาสนา ประเพณีท้องถิ่น การส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน ซึ่งประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ดำเนินการบริหารจัดการได้ดี แต่เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดในแต่ละปีทำให้ในการดำเนินการในเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมการเรียน การสอน อุปกรณ์การเรียนของ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมสืบสานศิลปวัฒนธรรม ยังไม่เป็นที่พอใจของประชาชน จึงอาจเป็นสาเหตุให้ประชาชนมีความคิดเห็นในด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้อง กับ **เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ** พบว่า“ ประชาชนมีความคิดเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ต่อการดำเนินงานการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ศึกษารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ” และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อำพร เชาว์จันทร์** ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า แผนงานพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับ มาก คือ ข้อที่ 5 ที่ว่า “การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณี กิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี ” **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นสนใจร่วมงานประเพณี กิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี โดยการประสานกับผู้นำท้องถิ่นในแต่ละหมู่บ้าน ขอความร่วมมือกับประชาชนและโดยคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ มีการร่วมงานและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนในหมู่บ้านอยู่อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นในข้อนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สมนึก ปัญญาสิงห์** ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เป็นหลัก 9ต.ในการพัฒนา คือต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นการดำเนินงานพัฒนา ต้องเริ่มด้วยการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลชุมชนในทุกด้าน เฉพาะอย่างยิ่งวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือการสวนกระแสวัฒนธรรมย่อมพบกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานไม่มากก็น้อย และต้องเริ่มต้นทำงานกับกลุ่มผู้นำก่อน โดยทั่วไปกลุ่มผู้นำจะเป็นตัวแทนหรือแกนนำของคนในชุมชนที่จะตอบรับ หรือปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆ การยอมรับบทบาทของกลุ่มผู้นำจะช่วยให้งานสำเร็จตามเป้าหมายเร็วขึ้น และในกระบวนการปฏิบัติงานควรจะรับฟังความเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนไปพร้อมๆกันด้วย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ข้อที่ 9 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ” **ผลปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** งานทางการศึกษาส่วนใหญ่แล้วบุคลากรทางการศึกษาจะมีการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นเพียงบางกลุ่มเท่านั้น เช่น กลุ่มผู้ปกครอง และบางกิจกรรมทางการศึกษาก็ไม่ได้มีประชาชนทั่วไปเข้าร่วม อาจเป็นสาเหตุให้ประชาชนบางส่วนไม่เห็นถึงบทบาทของบุคลากรทางการศึกษา จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นข้อนี้น้อยสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ออสแคมป์ (อ้างใน อรวรรณ ชินพัฒนาวาณิช)** ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความ

คิดเห็น ไว้ว่าประสบการณ์โดยตรงต่อบุคคล (Direct personal experience) คือบุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นสิ่งต่างๆด้วยตนเองทำให้เกิด เจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ **สมศักดิ์ ศรีสันติสุข** กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น คือประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะเรื่องราวต่างๆหรือสถานการณ์ความคิดเห็นเกิดขึ้นได้จากการได้พูดคุย ความคุ้นเคย อาจถือว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการได้ยิน ได้ฟัง โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม เนื่องมาจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่างๆแตกต่างกัน

3) ด้าน สังคมและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง **ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้บริหารจัดการงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการแข่งขันกีฬาให้กับเด็กและเยาวชน การให้ความช่วยเหลือการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมเป็นประจำทุกเดือนและถูกต้องทั่วถึง การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเช่น วาตภัย อุทกภัย การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อให้กับประชาชนในท้องถิ่น การจัดให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ซึ่งประชาชนมีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ดำเนินการได้ดี แต่เนื่องจากงบประมาณที่รับจัดสรรมีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับขาดบุคลากรในการดำเนินงาน ทำให้การส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาและฝึกอาชีพให้กับประชาชน การส่งเสริมพัฒนาอาชีพเพิ่มความรู้ทักษะอาชีพให้กับประชาชน การสนับสนุนส่งเสริมอุปกรณ์การออกกำลังกาย การรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกันโรคติดต่อ ไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุให้ประชาชนมีความคิดเห็นในด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ **อำพร เชาว์จันทร์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แผนงานพัฒนาด้านสังคม แผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับ มาก คือ ข้อที่ 5 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้าน ยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบลเป็นประจำทุกปี” **อภิปรายได้ว่า** การแข่งขันกีฬาเป็นกิจกรรมที่สามารถเข้าร่วมได้ทุกเพศ ทุกวัย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ได้ดำเนินการจัดงานแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี

และมีหลายประเภทกีฬา เช่น วอลเล่ย์บอล ฟุตบอล ตะกร้อ ประชาชนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งเป็นนักกีฬาตัวแทนของแต่ละหมู่บ้าน และเป็นกองเชียร์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ห่างไกลจากยาเสพติด มีการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และทำให้สุขภาพแข็งแรง เป็นการสร้างความสามัคคีในชุมชน จึงอาจทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นในข้อนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ยุวัฒน์ วุฒิเมธี** ซึ่งได้รวบรวมแนวคิดที่เป็นแนวทางที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยึดถือพัฒนา คือ เลือกดำเนินกิจกรรมที่ชาวบ้านให้ความสนใจ เริ่มดำเนินงานกับชาวบ้านในระดับที่จะได้รับความสำเร็จก่อน และเริ่มต้นด้วยโครงการง่ายๆและสามารถเห็นผลได้อย่างชัดเจน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพให้ประชาชน ” **ผลปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงมีความสนใจฝึกฝนและฝึกทักษะอาชีพอื่นเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ให้ความสำคัญและมีความใส่ใจในการจัดทำโครงการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน โดยมอบให้ส่วนสวัสดิการและสังคมเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ แต่อาจเกิดจากงบประมาณที่จำกัด ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่เต็มที่ ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ที่อาจจะไม่ทั่วถึง เนื่องจากการขาดบุคลากรในการช่วยดำเนินงาน ทำให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการน้อย และระยะเวลาในการจัดฝึกอบรมในแต่ละครั้งเป็นเพียงระยะสั้นๆ จึงอาจเป็นสาเหตุให้ประชาชนมีความคิดเห็นในข้อนี้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สมศักดิ์ ศรีสันติสุข** ได้กล่าวถึงปัจจัยทางด้านข้อมูลข่าวสาร การรับข่าวสารและการสื่อสาร มนุษย์เป็นสัตว์สังคมมีความจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสารเป็นปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์

5.2.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของ ประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน ซึ่งพบประเด็นสำคัญที่ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1) เพศ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ **ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ในการพิจารณาโครงการพัฒนาเพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุน นอกจากการกระจายให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่และในสามด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม แล้วองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ยังได้คำนึงถึงประชาชนซึ่งถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการพัฒนา (stakeholder) อีกด้วย ดังนั้นประชาชนในพื้นที่ทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงมีความคิดเห็น

ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ณัฐญา เจริญศิริ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” ที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) อายุ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนา ท้องถิ่นโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ **ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีพื้นที่ไม่กว้างขวางเกินไป วิถีการดำเนินชีวิตเป็นแบบชนบท การพัฒนาท้องถิ่นเป็นเรื่องใกล้ตัว ดังนั้นถึงแม้จะมีอายุต่างกัน จึงทำให้ เห็นการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละหมู่บ้านมีสภาพเดียวกันและ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนา ท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ชัชชฎาพร ทองปั้น** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ” พบว่า ประชาชนที่มีอายุมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว แตกต่างกัน

3) ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการพัฒนา ท้องถิ่นโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ **ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนให้ความสนใจต่อ การพัฒนา ท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ เป็นอย่างมาก ไม่ว่าประชาชนจะมีระดับการศึกษาต่างกันก็ตาม ผลการวิจัยประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย **ของณัฐชา เจริญศิริ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบ้านโฮ่ง ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ชัชชฎาพร ทองปั้น** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ” พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นสำคัญที่ควร นำนโยบายและการวิจัยดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ควรปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการและพัฒนาทั้งสามด้าน โดย**การ**วางแผนร่วมกับทุกฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวมให้มากขึ้นหากมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง ก็ควรพิจารณาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก เพราะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น

2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน”และมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรรักษามาตรฐานนี้ไว้และพัฒนาให้มีคุณภาพจนถึงระดับมากที่สุด โดยการก่อสร้างให้เต็มพื้นที่ความรับผิดชอบและปรับปรุงซ่อมแซมส่วนที่มีอยู่แล้วให้ได้มาตรฐานและสามารถใช้สอยได้ทุกฤดูกาล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 10 ที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบลมีความทั่วถึง” และมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรตระหนักและหาทางปรับปรุงแก้ไข โดยประสานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง

3) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้านแต่มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยพิจารณากิจกรรมตามโครงการคือ “การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณีกิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี”กิจกรรมนี้ควรรักษามาตรฐานไว้ เพราะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และหาแนวทางพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุดต่อไป แต่กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรปรับปรุงแก้ไขเพราะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีค่าแปลผลในระดับปานกลาง โดยอาจทบทวนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมให้ทั้งหมดหรือบางส่วน

4) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสองแต่มีค่าแปลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถึงระดับมากและมากที่สุดต่อไป โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพให้ประชาชน” ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรตระหนักและให้ความสำคัญในการปรับปรุงแก้ไข โดยอาจจัดสรรงบประมาณในการเชิญวิทยากรให้ความรู้และฝึกทักษะอาชีพให้แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ส่วนกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบลเป็นประจำทุกปีนั้น ควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ เพราะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีค่าแปลผลในระดับมาก แล้วหาแนวทางพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ควรจัดให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatoty Action Research /PAR) โดยเชิญบุคลากรทั้งฝ่ายองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน และผู้แทนหน่วยงาน เป็นผู้ร่วมวิจัย เพื่อหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ในจำนวนคำถามทั้ง 33 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบลมีความทั่วถึง” ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เรื่องสภาพ ปัญหาและความต้องการไฟฟ้าเพื่อการเกษตรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นสารสนเทศในการแก้ปัญหาต่อไป

3) ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าข้อที่มีค่าความถี่มากที่สุด คือ “ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้” ดังนั้น ควรจัดให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเชิญบุคลากรทั้งฝ่ายองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน และผู้แทนหน่วยงาน เป็นผู้ร่วมวิจัย เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การฝึกทักษะอาชีพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชนต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *สถิติสำหรับงานวิจัย.* กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาสถิติคณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จีรพรรณ กาญจนจิตรา. (2522). *การพัฒนาชุมชน.* กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จำเรียง ภาวิจิตร. (2540). *สาธารณะมติ*: กรุงเทพฯ. สารมวลชน.

ชัชชฎาพร ทองปั้น. (2549). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย* . วิทยานิพนธ์ศาสนาศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย.* กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. (2541). *การบริหารการปกครองท้องถิ่น***.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณัฐญา เจริญศิริ. (2543). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน.* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐศาตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ต่อสกุล เกียรติเจริญ. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ทวี พันธุสิฎฐ์. (2537). *การปกครองท้องถิ่น.* มหาสารคาม : วิทยาลัยครูมหาสารคาม.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2550). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.* กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอส.อาร์พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมเลิศ. (2549) *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา* : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร

นพมาศ ธีเวคิน . (2542). *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต.* พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์หาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์.(2525). *กลวิธีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน.* กรุงเทพมหานคร. ศักดิ์โสภาการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ . (2520). *ทัศคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย* . กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.

ประเสริฐ ลายโถ . (2551). *ความคิดเห็นของกำนันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยเอ็ด.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต , สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ,บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

แผนพัฒนาสามปี. (2557-2559). องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, ราชกิจานุเบกษา ตอนที่ 114 ก. หน้า 140 – 141. 11 พฤศจิกายน

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546, ราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ 124 ก. หน้า 1 00 – 135, 22 ธันวาคม 2546

พีระสิทธิ์ คำนวณศิลป์. (2543). **การปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : สตาร์การพิมพ์.

พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล (2532). *การปกครองท้องถิ่นและพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตยกรณีศึกษาสภาตำบลบ้านม่วง* อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี.(2534). *การพัฒนาชุมชน.*จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์บางกอกบล็อก.

เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ. (2547). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *ปทานุกรมสังคมวิทยา.*กรุงเทพฯ.อักษรเจริญทัศน์.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ลิขิต ธีรเวคิน (2548). *การเมืองการปกครองของไทย*.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรฉัตร ศรีกลับ. (2543). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สมนึก ปัญญาสิงห์. (2532). *การพัฒนาชุมชน.* ขอนแก่น : ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2546) *รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของการศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมของชุมชนชาติพันธุ์ผู้ไทยหมู่บ้านโนนหอม* ตำบลโนนหอม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร. ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สงวน สุทธิเลิศอรุณและคณะ. (2522). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ. ชัยศิริการพิมพ์.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2520). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพาณิช.

สุชา จันทร์เอม. (2527). *จิตวิทยาแนะแนว.* กรุงเทพมหานคร. อักษรบัณฑิต.

อรวรรณ ชินพัฒนาวานิช . (2546). *ความคิดเห็นของพนักงานต่อพฤติกรรมการบริหารในเขตธุรกิจ 6 บมจ.ทีทีแอนด์.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาธุรกิจศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรต.

อุทัย หิรัญโต. (2522). *การปกครองท้องถิ่นไทย.* กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

อภิชาติ ดำดี. (2552).“ **กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนาท้องถิ่น** ” สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557. http://www.oknation.net/blog/damdee/2009/06/05/entry-1.

อำพร เชาว์จันทร์. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ภาษาอังกฤษ

Oskamp,s. 1977 : 119 – 133 Attitude and Opinion

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) ผศ.ดร.สุรสิทธิ ไกรสิน ตำแหน่ง กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย วุฒิการศึกษา ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) (วัฒนธรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพิจารณาความสอดคล้อง

2) ดร.ประพิศ โบราณมูล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)(วัฒธรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและสถิติและพิจารณาความสอดคล้อง

3) นายอำนวย ไกยสวน ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ วุฒิการศึกษา ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา และพิจารณาความสอดคล้อง

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

<u>คำชี้แจง</u>

1.แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นที่ตรงความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างสูงต่อการวิจัยและคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใดเพราะเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวม

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทาง พัฒนา ท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางวนิดา สาโรจน์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ

□ ชาย

□ หญิง

2. อายุ

□ 18 – 30 ปี

□ 31 – 40 ปี

□ 41 – 50 ปี

□ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

□ ประถมศึกษา

□ มัธยมศึกษาหรือปวช.

□ อนุปริญญาหรือปวส.ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบทางขวามือ ของแต่ละข้อเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

<u>ตัวอย่าง</u>

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การก่อสร้างถนนในภายตำบล มีความสวยงามเพียงใด	✓				

<u>คำอธิบาย</u>

จากตัวอย่างข้อ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในเรื่อง การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
1	การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน เพียงใด					
2	การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีคุณภาพตามมาตรฐานการก่อสร้าง เพียงใด					
3	การก่อสร้างถนนภายในตำบล สามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและใช้ประโยชน์ได้ เพียงใด					
4	การดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาถนนภายในตำบลให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี เพียงใด					
5	ความเพียงพอของการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านมีความทั่วถึงทุกหมู่บ้าน เพียงใด					
6	การดูแล บำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน รวดเร็วและทันต่อเวลา เพียงใด					
7	น้ำประปามีคุณภาพตามมาตรฐาน(ดื่มได้)มากน้อยเพียงใด					
8	การให้บริการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะภายในตำบล มีความทั่วถึงเพียงใด					
9	การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัย เพียงใด					
10	การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบล มีความทั่วถึงเพียงใด					
11	การดูแล บำรุงรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซมไฟฟ้าภายในตำบลมีความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์เพียงใด					
12	ตามความเห็นของท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม(ทั้งถนน ไฟฟ้าและประปา)อยู่ในระดับใด					

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริม สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือโรงเรียนหรือสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา เพียงใด					
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริมสำหรับเด็กนักเรียนภายในตำบล เป็นประจำและครบถ้วน เพียงใด					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในตำบลมีมาตรฐาน เพียงใด					
4	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในตำบล เพียงใด					
5	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณี กิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี เพียงใด					
6	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านศาสนาในวันสำคัญต่างๆ ภายในตำบล เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เพียงใด					
7	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสืบสานจารีตประเพณีในท้องถิ่น เช่นบุญบั้งไฟ เพียงใด					
8	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสืบสานศิลปะวัฒนธรรม เช่น งานประเพณีลอยกระทง เพียงใด					
9	องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการ ศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ เพียงใด					

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	ตามความเห็นของท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้พัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับใด					
3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพ ให้ประชาชนในตำบล เพียงใด					
2	องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือ การจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นประจำและครบถ้วน เพียงใด					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุน และจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มอาชีพในตำบล เพียงใด					
4	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาเพื่อให้เด็กและเยาวชนภายในตำบล ได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพียงใด					
5	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบล เป็นประจำทุกปี เพียงใด					
6	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย เล่นกีฬาแข่งขันกีฬา ภายในตำบล เพียงใด					
7	องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ความช่วยเหลือประชาชนภายในตำบล เมื่อประสบภัย เช่น พายุ ภัยแล้ง น้ำท่วม เพียงใด					
8	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร) ครบทุกหมู่บ้าน เพียงใด					

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู เพียงใด					
10	องค์การบริหารส่วนตำบลรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนภายในตำบล ในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก เพียงใด					
11	ตามความเห็นของท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้พัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับใด					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Questionnaire) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง : เพื่อให้การพัฒนาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนมากที่สุด ขอความกรุณาได้เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

.....

.....

2) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

.....

.....

3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก จ
ตารางแสดง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

****** Method 1 (space saver) will be used for this analysis ******

-

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean If Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
BASIC 1	113.1667	96.8333	.5745	.9075
BASIC 2	113.4667	100.8092	.2526	.9117
BASIC 3	113.3000	100.7000	.2534	.9117
BASIC 4	113.7667	98.0471	.4529	.9092
BASIC 5	113.4000	98.1103	.5427	.9082
BASIC 6	113.8667	96.1885	.5519	.9076
BASIC 7	113.7667	96.3920	.6013	.9071
BASIC 8	113.6333	95.9644	.5970	.9070
BASIC 9	113.5667	96.5299	.5418	.9078
BASIC 10	113.9667	94.2402	.6150	.9065
BASIC 11	113.4667	97.1540	.4487	.9093
BASIC 12	113.4667	97.0161	.5036	.9084
CULTURE1	113.4667	94.1195	.6862	.9054
CULTURE2	113.3000	97.1828	.5301	.9081
CULTURE3	113.5333	99.4299	.3876	.9100

CULTURE4	113.6000	97.2138	.4441	.9094
CULTURE5	113.4333	97.2195	.4468	.9093
CULTURE6	113.4667	97.1540	.4497	.9093
CULTURE7	113.3667	95.2057	.6185	.9065
CULTURE8	113.5000	98.4655	.4258	.9096
CULTURE9	113.4000	98.8690	.4016	.9099
CULTURE10	113.5667	96.5989	.5961	.9072
SOCIA1	113.7667	99.5644	.3641	.9103
SOCIA2	113.1667	94.8333	.5085	.9086
SOCIA3	113.5000	101.8448	.2481	.9129
SOCIA4	113.5333	98.9471	.3816	.9102
SOCIA5	113.1667	96.0057	.5354	.9079
SOCIA6	113.4667	98.9471	.3437	.9108
SOCIA7	113.3333	101.3333	.2857	.9126
SOCIA8	113.2667	96.8230	.5788	.9074
SOCIA9	113.3000	99.1138	.4038	.9098
SOCIA10	113.6667	98.5747	.4289	.9095
SOCIA11	113.4333	98.8057	.4609	.9092

-

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 33

Alpha = .9115

ภาคผนวก ฉ
ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan

ภาคผนวก ช
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

การตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) และพิจารณาให้ครบทุกข้อ

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าIOC
		1	2	3	
1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1	การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีปริมาณเพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน เพียงใด	+1	+1	+1	1
2	การก่อสร้างถนนภายในตำบล มีคุณภาพตามมาตรฐานการก่อสร้าง เพียงใด	+1	+1	+1	1
3	การก่อสร้างถนนภายในตำบล สามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและใช้ประโยชน์ได้ เพียงใด	+1	+1	+1	1
4	การดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาถนนภายในตำบลให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี เพียงใด	+1	+1	+1	1
5	ความเพียงพอของการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านมีความทั่วถึงทุกหมู่บ้าน เพียงใด	+1	+1	+1	1
6	การดูแล บำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน รวดเร็วและทันต่อเวลา เพียงใด	+1	+1	+1	1
7	น้ำประปามีคุณภาพตามมาตรฐาน(ดื่มได้)มากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	1
8	การให้บริการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะภายในตำบล มีความทั่วถึงเพียงใด	+1	+1	+1	1
9	การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัยเพียงใด	+1	+1	+1	1
10	การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรภายในตำบล มีความทั่วถึงเพียงใด	+1	+1	+1	1
11	การดูแล บำรุงรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซมไฟฟ้าภายในตำบลมีความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์เพียงใด	+1	+1	+1	1

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าIOC
		1	2	3	
12	ตามความเห็นของท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม (ทั้งถนน ไฟฟ้า และประปา)อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	1
2) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม					
1	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริม สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือโรงเรียนหรือสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา เพียงใด	+1	+1	+1	1
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริมสำหรับเด็กนักเรียนภายในตำบล เป็นประจำและครบถ้วน เพียงใด	+1	+1	+1	1
3	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในตำบลมีมาตรฐาน เพียงใด	+1	+1	+1	1
4	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในตำบล เพียงใด	+1	+1	+1	1
5	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนภายในตำบลมีส่วนร่วมในงานประเพณี กิจกรรมทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมประเพณี เพียงใด	+1	+1	+1	1
6	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านศาสนาในวันสำคัญต่างๆ ภายในตำบล เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เพียงใด	+1	+1	+1	1
7	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสืบสานจารีตประเพณีในท้องถิ่น เช่นบุญบั้งไฟ เพียงใด	+1	+1	+1	1
8	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสืบสานศิลปะวัฒนธรรม เช่น งานประเพณีลอยกระทง เพียงใด	+1	+1	+1	1
9	องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพียงใด	+1	+1	+1	1

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าIOC
		1	2	3	
10	ตามความเห็นของท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้พัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	1
3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม					
1	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพิ่มความรู้และฝึกทักษะอาชีพ ให้ประชาชนในตำบล เพียงใด	+1	+1	+1	1
2	องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือ การจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นประจำและครบถ้วน เพียงใด	+1	+1	+1	1
3	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มอาชีพในตำบล เพียงใด	+1	+1	+1	1
4	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาเพื่อให้เด็กและเยาวชนภายในตำบล ได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพียงใด	+1	+1	+1	1
5	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดกิจกรรม การแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนภายในตำบล เป็นประจำทุกปี เพียงใด	+1	+1	+1	1
6	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา แข่งขันกีฬา ภายในตำบล เพียงใด	+1	+1	+1	1
7	องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการจัดสรรงบ ประมาณให้ความช่วยเหลือประชาชนภายในตำบลเมื่อประสบภัย เช่น พายุ ภัยแล้ง น้ำท่วม เพียงใด	+1	+1	+1	1
8	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร) ครบทุกหมู่บ้าน เพียงใด	+1	+1	+1	1
9	องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู เพียงใด	+1	+1	+1	1

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าIOC
		1	2	3	
10	องค์การบริหารส่วนตำบลรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนภายในตำบล ในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก เพียงใด	+1	+1	+1	1
11	ตามความเห็นของท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ ได้พัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	1
ค่าความสอดคล้อง		**+1**	**+1**	**+1**	**1**

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางวนิดา สาโรจน์
วัน – เดือน - ปีเกิด	15 มิถุนายน 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	34 ซอย 9 ถนนสุริยเดชบำรุง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
การศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
พ.ศ.	2541
การทำงาน	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด